

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

**ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСНОВНИХ ДІАЛЕКТІВ
БРИТАНСЬКОГО ВАРІАНТУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В
РУСЛІ КОМПАРАТИВНОГО ПІДХОДУ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛІВ
PEAKY BLINDERS TA ONLY FOOLS AND HORSES)**

**Дипломна робота
Рівень вищої освіти - другий (магістерський)**

Виконала: студентка 6 курсу, групи 601
Спеціальності 035.041 Філологія. германські
мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська
Скрипник А. А.
Керівник – к.ф.н., доц. Суродейкіна Т. В.
Рецензент – к.ф.н., доц. Бешлей О.В.

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри № ____

від „__” _____ 2022 р.

зав. кафедри _____ д.філ.н., проф. Єсипенко Н. Г.

Чернівці – 2022

SUMMARY

Skrypnyk A. Phonetic features of the main dialects of the British variant of English: a comparative approach. Specialty 035 «Philology», specialization 035.041 «English language and literature». Yurii Fedkovych Chernivtsi National University, 2022.

Nowaday, along with the process of worldwide globalization and development of technology, the language itself is also undergoing significant changes. One of the most important tasks for linguists is the study of dialect vocabulary, as the scientific characteristics of dialects help to explain many unclear questions related to their further existence and development in relation to the national language.

The aim of our investigation is to establish phonetic variants of the actualization of Birmingham and Cockney dialects by determining the peculiarities of their functioning in the modern English language.

For the achievement of the objective the following tasks have been put:

- to investigate the notion "dialect";
- to determine the main classifications of English dialects;
- to study the variety of English dialects;
- to determine the phonetic features of the Birmingham and Cockney dialect.

The object of our investigation is the process of functioning of English dialects.

The subject of the research is the use of the Birmingham and Cockney dialects based on the series "Peaky Blinders" and "Only fools and horses".

The material for the study is based on 55 scientific sources on dialectology and first seasons of the British television series "Peaky Blinders" and "Only fools and horses".

The following methods were used to solve the tasks in our research:

- the method of analysis and synthesis (for collecting and summarizing theoretical material on the topic of research);

- method of systematization and classification (for categorization of dialects of the English language and their main features);
- descriptive method (to identify and characterize the peculiarities of dialects of the English language);
- elements of the content analysis method (to identify key phonetic features in the British TV series selected for the study);
- continuous sampling method (to form material for the study);
- a comparative method (to compare the phonetic features of the Birmingham dialect and the Cockney dialect).

The scientific novelty of the obtained results lies in the substantiation of the theoretical and methodological foundations of the study of dialects of the English language, as well as the presentation of their phonetic features based on a comparative approach.

The theoretical significance of the study is to investigate the content and main classifications of dialects of the English language.

The practical significance of the research lies in the study of the use of Birmingham and Cockney dialects based on the British TV series "Peaky Blinders" and "Only fools and horses", the results of which can be used during the study of a lexicology course.

The structure of the research is determined by the aim and tasks. The master's thesis consists of an introduction, three chapters with conclusions, general conclusions, a list of references and appendices.

The introduction substantiates the relevance of the topic, defines the aim, tasks, object and subject of the research, indicates the methods and materials of the research, reveals the theoretical and practical significance of the master's work.

The first chapter reveals the essence of the concept of "dialect"; the main classifications of the English dialects; characteristic features of dialects of the English language.

The second chapter is devoted to the practical use of the Birmingham dialect; its characteristic phonetic features.

The third chapter is dedicated to the practical use of the Cockney dialect; its characteristic phonetic features.

The results of the research are described in the conclusions, the main theoretical and practical conclusions are formulated.

The list of references contains the literature that became the theoretical basis of the study.

Keywords: accent, classification, dialect, sound, variant.

89 p., Tabl. 6. Fig. 2 Appen. 4.

Bibliography: 56 items.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІАЛЕКТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЛІНГВІТИЦІ	10
1.1. Визначення мовного діалекту в мовознавстві	10
1.2. Основні підходи до класифікації діалектів англійської мови	16
1.3. Регіональні діалекти британського варіанту англійської мови	24
1.3.1. Північні діалекти	24
1.3.2. Західні діалекти	26
1.3.3. Південні діалекти	26
1.4. Особливості британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses»	29
1.4.1. Британський телесеріал «Peaky Blinders»	29
1.4.2. Британський телесеріал «Only fools and horses»	31
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКОГО ТЕЛЕСЮУ «PEAKY BLINDERS»	34
2.1. Характерна вимова приголосних звуків	34
2.2. Характерна вимова голосних звуків	38
2.3. Інші фонетичні особливості	42
Висновки до розділу 2	43
РОЗДІЛ 3. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКОГО ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ONLY FOOLS AND HORSES»	45
3.1. Характерна вимова приголосних звуків	45
3.2. Характерна вимова голосних звуків	51
3.3. Інші фонетичні особливості	56

3.4. Порівняння фонетичних особливостей британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses»	57
Висновки до розділу 3	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	64
ДОДАТКИ	69

ВСТУП

Сьогодні, коли йде процес всесвітньої глобалізації, людство створює і розвиває нові технології, розширює міжкультурні контакти, мовна система теж зазнає значних змін. Однією з найважливіших завдань лінгвістів є вивчення діалектної лексики, адже наукова характеристика діалектів допомагає пояснити багато незрозумілих запитань, пов'язані з їх подальшим існуванням і розвитком стосовно національної мови.

Оскільки регіональні діалекти довгий час піддавалися стандартизованому впливу літературної мови, вони не існують у «чистому вигляді»; більшість людей, які розмовляють на діалектах, використовують як рідний діалект, так і літературну мову або її варіант.

Вивченням діалектів займалися багато лінгвістів, серед яких: Д. Престон, В. Бондалетов, Ф. Філін, О. Ахманова, П. Традгіл, Д. Крістал, А. Елліс та інші. Ці вчені присвятили свої дослідження питанням характерних особливостей та функціональності діалектів англійської мови. Однак, питання класифікацій діалектів англійської мови ще не повністю вивчене, тому ми вважаємо цю проблему вкрай актуальною.

Мета нашого дослідження полягає у встановленні фонетичних варіантів актуалізації Бірмінгемського та Кокні діалектів шляхом визначення особливостей їхнього функціонування в сучасній англійській мові.

Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- дослідити зміст на структуру поняття «діалект»;
- визначити основні класифікації діалектів англійської мови;
- дослідити різновидність діалектів англійської мови;
- визначити фонетичні особливості Бірмінгемського діалекту та діалекту Кокні.

Об'єктом дослідження є процес функціонування діалектів англійської мови.

Предметом дослідження є використання Бірмінгемського та Кокні діалектів на основі британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses».

Матеріалом дослідження слугували 56 наукових джерел з діалектології, перший сезон британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses».

Методи та методологія дослідження:

- метод аналізу та синтезу (для збору та узагальнення теоретичного матеріалу з теми дослідження);
- метод систематизації та класифікації (для категоризації діалектів англійської мови та їх провідних ознак);
- описовий метод (для виявлення та характеристики особливостей діалектів англійської мови);
- елементи методу контент-аналізу (для виявлення ключових фонетичних особливостей у обраних для дослідження британських телесеріалах);
- метод суцільного відбору (для формування матеріалу для дослідження);
- порівняльний метод (для порівняння фонетичних особливостей Бірмінгемського діалекту та діалекту Кокні).

Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад дослідження діалектів англійської мови, а також представленні їх фонетичних особливостей на основі компаративного підходу.

Теоретичне значення: дослідити зміст та основні класифікації діалектів англійської мови.

Практичне значення полягає в дослідженні використання Бірмінгемського та Кокні діалектів на основі британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses», результати якого можна використати під час вивчення курсу лексикології.

Апробація результатів дослідження: Основні результати дослідження оприлюднено на щорічній студентській науковій конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (12-14 квітня 2022 року, м. Чернівці).

Публікації: Результати проведеного дослідження висвітлено в матеріалах щорічної студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Загальний обсяг – 2 сторінки. Факультет іноземних мов. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – 309 с.

Структура дослідження є визначена метою та завданнями. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, вказано методи та матеріальну основу дослідження, розкрито теоретичне та практичне значення магістерської роботи.

В **першому розділі** розкрито суть поняття «діалект»; описано основні класифікації діалектів англійської мови; проаналізовано характерні особливості діалектів англійської мови .

Другий розділ присвячений практичному використанню Бірмінгемського діалекту; проаналізовано його характерні фонетичні особливості.

Третій розділ присвячений практичному використанню діалекту Кокні; проаналізовано його характерні фонетичні особливості.

У **висновках** описано результати здійсненого дослідження, сформульовані основні теоретичні та практичні підсумки.

Список використаних джерел містить літературу, що стала теоретичною базою дослідження.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІАЛЕКТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЛІНГВІТИЦІ

1.1. Визначення мовного діалекту в мовознавстві

Лінгвісти вважають, що будь-яка мова – це живий організм, який постійно змінюється і вдосконалюється. Невпинний розвиток науки й техніки, процеси глобалізації та інтеграції активно впливають на особливості вживання різних варіантів, тобто діалектів, сучасної англійської мови.

У лінгвістиці відомі два підходи, на основі яких трактують поняття «діалект», а саме: функціональний, який використовують переважно вітчизняні та пострадянські вчені, та структурний – розповсюджений у західній філології. При цьому під час аналізу сутності поняття «діалект» потрібно приділяти увагу таким пов'язаним з ним термінам, як «літературна мова» та «варіант». У свою чергу, аналізуючи структурні особливості діалекту, необхідно звертатися до поняття «акцент».

Розглядаючи це питання, зазначимо, що «літературна мова є основною, наддіалектною формою існування мови, що характеризується більшим ступенем дослідженості, поліфункціональністю, стилістичною диференціацією й тенденцією до регламентації, тобто до стандартизації та підпорядкуванню правилам. За своїм культурним і соціальним статусом вона протистоїть територіальним діалектам, просторіччям та різним функціональним типам мови, які використовуються як основний засіб повсякденного спілкування з широким

діапазоном комунікативних сфер в умовах регулярних соціальних контактів між носіями різних діалектів або мов» [5, с.3-4; 39; 41, с. 456].

У словнику лінгвістичних термінів наводиться вужче визначення літературної мови, а саме: «унормована, стандартна, правильна з погляду усталених, кодифікованих норм форма національної мови, що обслуговує культурноосвітні потреби суспільства, виконує консолідуючу функцію через використання у сферах державного управління, засобів масової інформації, науки, художньої культури та літератури.» Літературна мова протиставляється жаргонам та діалектам [40, с. 5]. В свою чергу, В. Бондалетов вважає, що «літературна мова є головною формою існування національної мови, а також мови народності, яка обслуговує найрізноманітніші сфери життя суспільства і переважає над всіма іншими різновидами своїм багатством, поліфункціональністю та строгістю норм» [4, с. 49].

Типовими ознаками літературної мови є: 1) нормативна обробка у плані відбору, регламентації та удосконалення норм; 2) відносна універсальність; 3) певна монополія в сенсі охоплення різних підрозділів певного народу (хоча можливим є обслуговування певного народу двома і більше рідними літературними мовами); 4) максимальна стилістична диференційованість [1, с. 53]. До цього переліку ознак Ф. Філін додає, що слід також звертати увагу на: 1) опрацьованість; 2) унормованість; 3) стабільність; 4) обов'язковість для всіх членів суспільства, які володіють цією мовою; 5) стилістичну диференційованість; 6) універсальність; 7) наявність усного та писемного різновидів мови [18, с. 57-64].

При цьому в різні періоди еволюції певної літературної мови співвідношення між зазначеними ознаками та їхньою реалізацією не є тотожними й стабільними, оскільки окремі відмінні риси лише поступово виникають в історії мов, причому їхнє становлення й розвиток проходять

нерівномірно. Поліфункціональність, наприклад, не означає обов'язкового охоплення літературною мовою всіх сфер спілкування [15, с.122].

Варто зазначити, що поняття «літературної мови» та «мови художньої літератури» не є тотожними. О. Ахманова наголошує, що «літературна мова охоплює не тільки мову художньої літератури, але й мовні реалізації в галузі публіцистики, науки, державного керування, а також мову усних виступів і певних типів розмовно-побутового мовлення. Крім того, в мові художньої літератури можуть уживатися не лише літературні мовні форми, але й елементи територіальних діалектів і напівдіалектів, жаргонізми» [38, с. 435].

У свою чергу, поняття діалекту та літературної мови недоцільно розглядати ізольовано, без урахування співвідношення одного з іншим. Важливо розуміти, що «діалект, як правило, використовується в невеликій області, а літературна мова завжди охоплює велику кількість регіонів, а тому має надтериторіальний характер» [11, с. 41].

Важливо звернути увагу на «неоднозначність уживання терміну «варіант» у лінгвістиці. Це пов'язано з тим, що термін «варіативність» та інші спільнокореневі терміни («варіювання», «варіантність», «варіація») не є лінгвістичними й належать до загальнонаукової лексики» [17, с. 31].

У цілому, в питанні співвіднесення термінів «діалект» і «варіант» найбільш чіткою й обґрунтованою є позиція О. Швейцера, який пропонує відокремити такі поняття, як «діалект», «варіант літературної мови» та «варіант національної мови». За його визначенням, «діалект є територіально замкнутим різновидом мови, обмеженим сферою розмовно-побутового мовлення, що відрізняється від нормованої літературної мови. Під варіантом літературної мови він розуміє територіальний різновид єдиної нормованої літературної мови. Варіант національної мови, на його думку, є сукупність територіально обмеженого варіанта літературної мови й розташованих у його межах територіальних діалектів» [19, с. 19].

Однак, деякі вчені вважають, що головна відмінність між діалектом і варіантом полягає у функціональному статусі цих мовних різновидів. Зокрема, А. Домашнев стверджує, що «національний варіант мови виконує всі суспільні функції, які виконує літературна мова: 1) офіційно-дипломатичну (засіб офіційного спілкування); 2) офіційно-ділову (бізнес, торгівля, транспорт, зв'язок); 3) освітню (засіб навчання в школі); 4) інформаційну (наука, ЗМІ, спорт, медицина; 5) розважальну (кіно- та відеоіндустрія, поп-музика); 6) рекламну (етикетки, торговельні марки)» [7, с. 5-7].

У нашій роботі важливо також з'ясувати значення поняття «акцент» та чим він відрізняється від діалекту. Хоча «спочатку термін «акцент» пов'язували з виділенням голосом окремих елементів у мовленні (голосних звуків, складів, слів, частин фраз), у сучасній лінгвістиці він використовується не тільки відносно наголосу в слові або у фразі, але й для опису особливого характеру вимови мовця, що не володіє загальноприйнятою фонетичною нормою певної мови» [32].

Раніше для характеристики фонетичних особливостей мовлення людини використовувалися також слова «говір» та «вимова». Зараз термін «іншомовний акцент», як правило, пов'язують з особливостями вимови мовця нерідною мовою (напр., «прибалтійський акцент», «шотландський акцент»). Лінгвісти використовують також і термін «місцевий акцент» для характеристики діалектної вимови, відмінної від літературної мовної норми тієї або іншої мови (напр., «бірмінгемський акцент») [20, с. 7]. Оскільки акцент має відношення лише до якості, тобто характеру вимови, то він властивий всім носіям певної мовної спільноти. Відсутність акценту Дж. Юл сприймає як міф, «адже кожен користувач мови, на його глибоке переконання, розмовляє з акцентом» [37, с. 227].

Діалект, на відміну від акцента, актуалізується не лише на фонетичному, але також на лексичному та граматичному рівнях мови. Наведемо приклад

речення Дж. Чамберза "*You don't know what you're talking about*" [24, с. 143], яке буде мати однакову форму незалежно від того, чи вимовлено воно з американським або шотландським акцентом. В обох випадках мовці будуть використовувати форми літературного стандарту, але вимовляючи їх по-різному. У свою чергу, речення "*Ye dinnae ken whityer haverin' aboot*" є демонстрацією ненормативної орфографії, яка імітує тип вимови, що характеризує один із шотландських діалектів, має тотожне значення, що й попереднє. Крім того, воно ілюструє як фонетичні особливості діалекту (*whit* замість *what*; *aboot* замість *about*), так і лексичні (*ken*, *haverin'*), і граматичні (*dinnae*) розбіжності з літературною нормою [24, с. 143].

Таким чином, носій територіального діалекту буде розмовляти з вираженим місцевим акцентом, однак наявність акценту в мовленні не завжди свідчить про його діалектний характер. Більше того, можлива ситуація, коли людина розмовляє літературною мовою, але з регіональним акцентом. Тобто «термін «діалект», на відміну від «акценту», є ширшим, оскільки він охоплює не лише фонетичний, але й лексичний і граматичний аспекти мови» [35, с. 7].

На сьогоднішній день немає чіткого визначення поняття «діалект», адже більшість з них зосереджені на певному аспекті (лексичному, граматичному чи фонетичному), проте з позиції функціонального підходу, багато лінгвістів середини ХХ століття поняття «діалект» (від грецького дієслова "говорити, висловлюватися") визначали як «різновид тієї або іншої мови, який використовується у якості засобу спілкування особами, пов'язаними тісною територіальною, соціальною або професійною спільністю».

Більш загальне визначення наводить Дж. Брук у своїй книзі «Англійські діалекти», де діалект тлумачиться «як різновид мови, що використовується для спілкування певною групою людей, меншою за своїм розміром, ніж група людей, що розмовляє загальноприйнятою мовою» [23, с.18]. О. Селіванова, вважає діалект «формою мовного існування, що слугує засобом безпосереднього

повсякденного побутового спілкування на певній обмеженій території й характеризується відносною єдністю різних мовних рівнів системи й відповідними відбитками культурних традицій» [14, с. 125].

Зі свого боку, Дж. Біл вказує на те, що «діалект являє собою виразний (соціальний або територіальний) різновид мови, у якому граматика й лексика, так само як і вимова, відрізняються від аналогічних мовних рівнів в інших діалектах» [21, с. 112]. Подібний підхід поділяють і П. Традгіл і Дж. Чемберс, які зазначають, що «терміном «діалект» позначають різновиди мови, які граматично, лексично, а також фонетично відрізняються від інших» [24, с. 5].

Крім того, деякі лінгвісти досліджували особливості функціонування діалектів Англії та виділили їх характерні ознаки. Так, А. Коновалов [10, с. 25] виділяє такі «ознаки: а) структурну (яка вирізняє діалект за структурними особливостями від інших форм існування мови); б) соціальну (що характеризує певну частину суспільства, яка користується діалектом); в) територіальну (що вказує на географічні межі поширення діалекту)».

В свою чергу, до загальних структурних характеристик діалекту Л. Бараннікова [2] відносить їхню «відкритість, тобто існування спільних зі стандартною мовою компонентів та підвищену проникливість, і внутрішню варіативність, що забезпечується великою кількістю співіснуючих елементів. При цьому серед типових ознак діалекту вона називає: 1) наявність достатнього ступеня його подібності щонайменше з однією конкретною мовою; 2) відсутність у макросоціальному середовищі мови, частиною якої він був історично; 3) відсутність офіційних дидактичних норм письмової форми та вимови діалекту» [2, с. 175-178].

Традиційно відмінності діалекту від стандартного варіанта мови розглядалися також на підставі географічних розбіжностей. У таких випадках, говорячи про діалект, мали на увазі «територіальний діалект», розуміючи під

ним «різновид мови, властивий для певної території» [6, с. 82], що відрізняється від інших подібних їй варіантів фонетично, лексично і граматично.

Крім того, у більшості мовних спільнот «сучасні територіальні діалекти одночасно є й соціальними, оскільки ними розмовляють, в основному, нижчі верстви населення. Саме за цих обставин на новітньому етапі розвитку англійської мови її певний територіальний діалект не втрачає свій основний компонент — територіальну замкненість, а отже, стає маркером соціального статусу мовця» [10, с. 31].

Таким чином, ми проаналізували поняття «діалект», «літературна мова», «варіант», «акцент» та виявили їх характерні ознаки. Крім того, ми визначили, що діалект – це різновид мови, який використовується як засіб спілкування особами, які пов'язані певною територіальною, соціальною або професійною спільністю, а також відрізняється від інших подібних їй варіантів у фонетичному, лексичному і граматичному аспектах. Багато лінгвістів у своїх працях спробували визначити характерні особливості діалектів. А. Коновалов виділяє три ознаки: структурну, соціальну та територіальну. Л. Бараннікова додає наявність достатнього ступеня його подібності щонайменше з однією конкретною мовою; відсутність у макросоціальному середовищі мови, частиною якої він був історично; відсутність офіційних дидактичних норм письмової форми та вимови діалекту.

1.2. Основні підходи до класифікації діалектів англійської мови

Класифікація сучасних англійських територіальних діалектів є досить важким завданням, оскільки межі діалектів є досить розмитими, а мовний стандарт все більше і більше проникає в сферу розповсюдження діалектної мови.

Зазвичай у процесах систематизації діалектів англійської мови традиційно використовують регіональний критерій, на основі якого їх поділяють, у першу чергу, у відповідності з географічними зонами півдня та півночі. Ця тенденція простежується ще з давньоанглійського періоду [25; 17]. У свою чергу, Д. Крістал [25, с. 326] виявляє низку подібностей діалектів із зонами їхнього розповсюдження у давньо- і середньоанглійський періоди, а саме: межа між північними районами й іншою частиною Англії співпадає певною мірою з кордоном між англосаксонськими королівствами Нортумбрією й Мерсією. Другорядною межею, на його думку, відокремлюється район Мідленда від південніших областей країни. Цієї думки дотримується і П. Традгіл, який виокремив у цих зонах певні регіони та запропонував більш точну й повну ієрархічну картину сучасних територіальних діалектів Англії, зображену на Рис. 1.2.

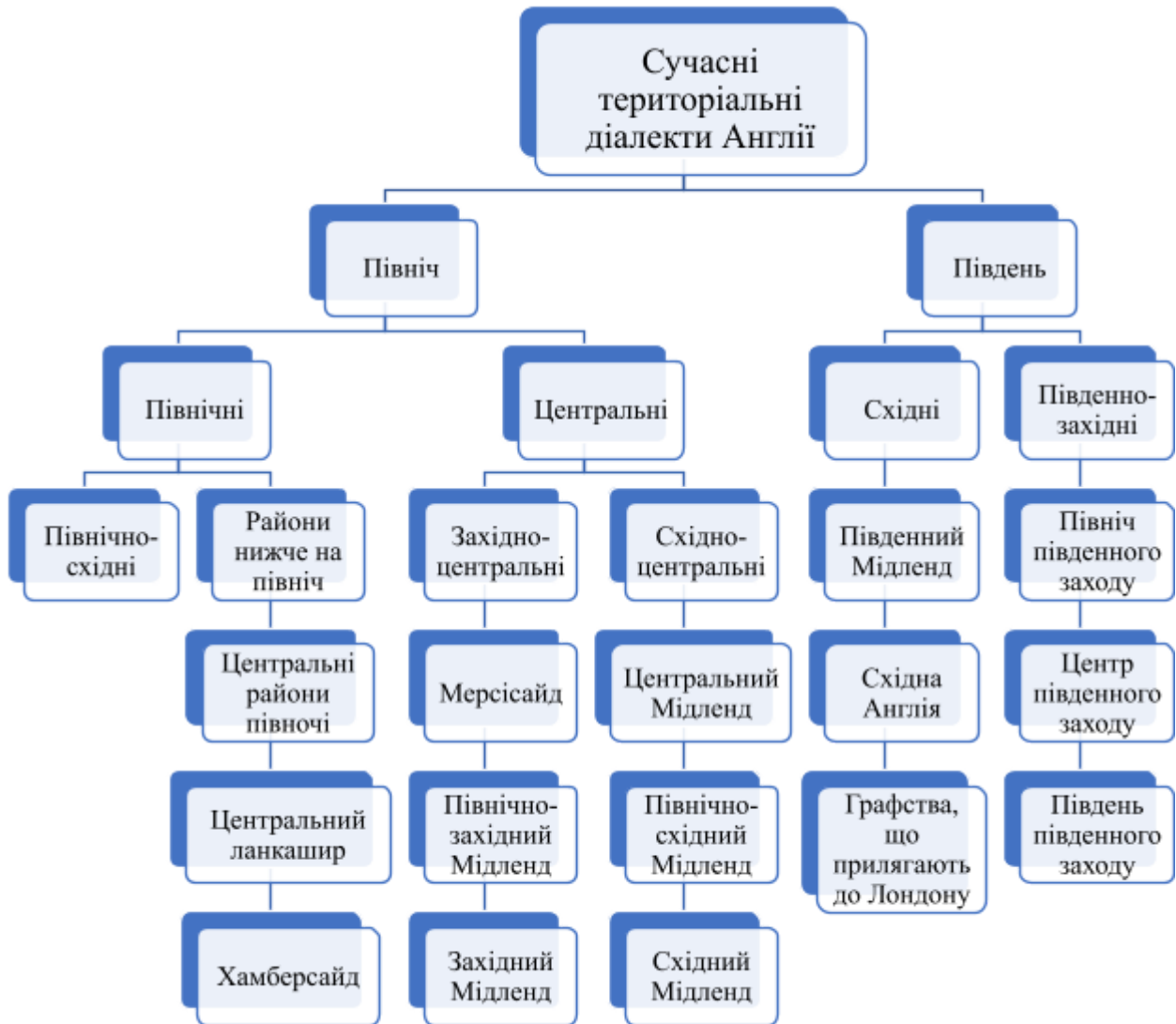

Рис. 1.2. Ієрархія територіальних діалектів англійської мови [25, с. 237; 36, с. 35].

Наступною ознакою для більш детального дослідження діалектів англійської мови може слугувати їх відповідний розподіл на графства чи інші регіональні одиниці. Відомо, що більшість діалектологів вважають класифікацію А. Елліса найповнішою, адже саме він зробив одну з найсерйозніших спроб класифікації, яка в цілому досить точно відображає діалектну палітру сучасної Великобританії. Цілком природно, що, класифікуючи

діалекти англійської мови, за основу беруть саме запропоновану ним класифікацію [26]:

I. Північні діалекти, що підрозділяються на три підгрупи:

1) Нортамберленд, північний Дарем; 2) південний Дарем, більша частина Камберленда, Уестморленд, північний Ланкашир, пагориста частина ВестРайдінга в Йоркширі; 3) Іст-Райдінг і Норт-Райдінг у Йоркширі;

II. Діалекти Мідленду, що містять десять районів: 1) Лінкольншир; 2) південно-східний Ланкашир, північно-східний Чешир, північно-західний Дарбишир; 3) північно-західний Ланкашир, південний Ріббл; 4) середній Ланкашир, острів Мен; 5) південний Йоркшир; 6) більша частина Чешира, північний Стаффордшир; 7) більша частина Дарбішира; 8) Ноттінгемшир; 9) Флінт, Денбай; 10) східний Шропшир, південний Стаффордшир, більша частина Уорикшира, південний Дарбішир, Лестершир;

III. Східні діалекти, що підрозділяються на п'ять районів:

1) Кембриджшир, Ратленд, північно-східний Нортхемптоншир; 2) більша частина Ессексу, Хартфордширу, Хантінгдонширу, Бедфордшир; середня частина Нортхемптоншира; 3) Норфолк і Саффолк; 4) більша частина Бакінгемшира; 5) Міддлсекс, південно-східний Бакінгемшир, південний Хартфордшир, південно-західний Ессекс;

IV. Західні діалекти, що складаються з двох підгруп: 1) західний і південний Шропшир (на захід від ріки Северн); 2) Херфордшир, крім східної його частини, Реднор, східна частина Брекнока;

V. Південні діалекти, що нараховують десять підгруп: 1) частина Пемброкшира й Гламорганшира; 2) Уїлтшир, Дорсетшир, північна й східна частини графства Сомерсетшир, більша частина Глостершира, південнозахідний Девоншир; 3) більша частина графства Хемпшир, острів Уайт, більша частина Беркшира, південна частина Саррея, західна частина Сассексу; 4) північний Глостершир, східний Херфордшир, Вустершир, південна частина графства

Уорикшир, північ Оксфордшира, південний захід Нортхемптоншира; 5) більша частина графства Оксфордшир; 6) північ графства Саррей, північний захід Кенту; 7) більша частина графства Кент, схід графства Сассекс; 8) західний Сомерсетшир, північносхідний Девоншир; 9) східний Корнуолл, більша частина Девоншира; 10) західний Корнуолл.

Схожа класифікація має місце у праці М. Соколової [16, с. 45-51], яка зазначає, що діалекти англійської мови можна поділити таким чином:

1. Південні діалекти: 1.1 Південний (Більша частина Лондону, Суррей, Кент, Ессекс, Хертфордшир, Бакінгемшир), 1.2 Східно англійський (Лінкольншир, Норфолк, Саффолк, Кембриджшир, Бедфордшир, Нортхемптоншир, Лейкестершир), 1.3 Південно-західний (Глоусестшир, Ейвон, Сомерсет, Уілтшир);

2. Північні та Центральні діалекти: 2.1 Північний (Нортумберленд, Дарем, Клівленд), 2.2 Йоркширський, 2.3 Північно-західний (Ланкашир, Чешир), 2.4 Західно-центральний (Бірмінгем, Волверхемптон).

Наступним критерієм, розповсюдженим при територіальному вивченні діалектів, є тип місцевості. Це зумовлено тим, що «на початку зародження діалектної традиції в англійській філології аналізувалися особливості мови жителів сільської місцевості» [29]. З плином часу вчені почали відзначати відмінності мови мешканців міст від стандартного варіанта англійської мови. Розподіл на міські (urban dialects) та сільські (rural dialects) діалекти можна знайти в працях Д. Крістала [25], П. Традгіла [35], А. Хьюза [27], В. М. Жирмунського [8, с. 107], Н. Міхєєва [12] та ін.

Серед регіональних діалектів П. Традгіл [35] також пропонує виокремлювати традиційні (traditional dialects) і переважаючі (mainstream dialects) діалекти. Перша група охоплює діалекти, поширені переважно в сільській місцевості, разом з тим вони використовуються здебільшого у деяких містах Шотландії. «Традиційні діалекти максимально зберігають риси,

успадковані від минулих поколінь осілого населення країни, ніж особливості притаманні наддіалектній літературній формі мови. Традиційні діалекти вважаються важкими для розуміння через їхню специфічність (вимову, граматичну структуру, лексику), тому їхнє функціонування в реальному житті досить обмежене, хоча, вони часто фігурують у діалектній літературі, збірниках місцевого фольклору і та ін.» [35, с.32-34].

На відміну від традиційних діалектів, переважаючі або функціонуючі, діалекти широко використовуються в повсякденному спілкуванні певного регіону. Діалекти цієї групи відрізняються незначною мірою і один від одного, і від літературної англійської мови. Проаналізувавши цю класифікацію, А. Коновалов [10, с. 27] зазначає, що її «основним принципом є внутрішньомовна структура». Разом з тим, цей критерій, на нашу думку, не є достатнім для наведеного вище розподілу діалектів П. Традгіла. У цьому випадку більш доцільними для виділення традиційних та переважаючих діалектів вважаються ступінь уживаності та внутрішньомовна структура.

Вивчення діалектів винятково під кутом зору їхніх територіальних ознак, як зазначалося вище, не є достатнім. Найбільш повним, на нашу думку, є підхід П. Традгіла та Дж. К. Чемберса [24, с. 54], які стверджують, що «всі діалекти є одночасно і регіональними, і соціальними, оскільки всім мовцям разом із соціальними притаманні також і регіональні особливості» [28, с. 156]. Досліджуючи соціальні особливості діалектів, учені часто акцентують увагу на низці факторів, як от: вік, соціальний клас і статус, освіта, стать та ін. Так, працюючи над лінгвістичним атласом Нової Англії, Г. Курат [29] зосереджувався на таких «соціальних факторах, як вік та освіта, поділяючи мовців на три групи: за ступенем освіченості: низький рівень (базові навички читання і письма), середній рівень (рівень середньої школи), високий рівень (університетська освіта); за віком респонденти поділялися на людей: старшого, середнього віку та дітей» [24, с. 34; 33]. У дослідженні англійської мови Норіджа, графство

Норфолк, П. Траджил та Дж. К. Чемберс звертали увагу на «соціальному класі людей, на основі якого їх розподіляли на представників високого робочого класу, середнього робочого класу та низького робочого класу. При цьому розподіл людей на класи здійснювався ними з урахуванням: професії, освіти, доходу, професії батьків, типу житла і місцевості» [24, с. 67]. Аналіз мови підлітків з англійського міста Редінг, графство Беркшир, базувався на «індексі їхньої національної культури (далі ІНК) (index of vernacular culture) і за цим критерієм виокремлювали такі класи: А – мовці з дуже високим ІНК, Б – мовці з високим ІНК, В – мовці, що мають середній ІНК, Г – мовці з низьким ІНК» [24, с. 77].

Як зазначає Л. Блумфільд, «розбіжності, що існують у мові, залежать від інтенсивності спілкування: відмінності освіти, розподіл за професіями, мова спорту й усякого роду хобі, вікові розбіжності» [3, с. 63]. Він вважає також, що «найбільш стійкими й разючими розбіжностями є географічні, оскільки, незалежно від території проживання, мовлення осіб високого соціокультурного рівня, які розмовляють нелітературною мовою, наближається до стандарту».

При цьому П. Траджіл та А. Хьюз також вважають, що «між соціальним класом і діалектом існує аналогічний взаємозв'язок, як між соціальним класом та акцентом, тобто чим вище соціальний статус людини у суспільстві, тим менше регіонально маркованою буде її мова» [27, с. 10].

Щодо урахування гендерних особливостей вимови Дж. О'Коннор [30, с. 301-302] зауважує, що мовлення чоловіків і жінок відрізняється незалежно від діалекту і соціального класу. За його спостереженнями «вимова жінок є більш коректною, оскільки вони більш чутливі до правильності мовлення, тоді як мовлення чоловіків базується на їх власних бажаннях й уподобаннях».

Зі свого боку, Д. Болінджер [22, с. 21-23] зазначає, що «причини змін у мовленні лежать десь між двома класичними протилежностями (extreme points): біології та соціалізації. Вік знаходиться найближче до біологічної крайньої

точки. Клас і місцевість походження, з іншого боку, відображають вплив суспільства, проте не існує генетичної програми, яка б змушувала мовця звучати як представника аристократії чи півдня. Щодо професії, то цей критерій не тільки знаходиться в самому кінці соціального вимірювання, але й певною мірою належить до іншого рівня».

На сучасному етапі розвитку діалектології важливо розглядати й природу походження того чи іншого діалекту, оскільки етнічний фактор все більше впливає на розвиток англійської мови. Цей принцип дозволить виокремити «природні та міграційні діалекти». В межах групи природних діалектів можна виокремити «етнічні та національні різновиди», тоді як в міграційній групі доцільним вбачається поділ на «власне міграційні та еміграційні діалекти». До «національних діалектів слід віднести, на нашу думку, ті діалекти, які розвинулись зі стандарту англійської мови під впливом територіальних і соціальних факторів». До цієї групи можна віднести і саму стандартну англійську мову (standard English), що є найпоширенішим і найуживанішим діалектом, визнаним еталоном сучасної англійської мови, оскільки ним користуються освічені люди на території Британських островів, у школах, університетах, на радіо, телебаченні, тощо. Крім того, саме цей різновид англійської мови вважається оптимальним для письмового мовлення [2, с. 8].

Беручи до уваги все сказане вище, будь-який діалект англійської мови доцільно аналізувати з погляду його основних ознак, класифікація яких наведена нами у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація провідних ознак діалектів англійської мови

Діалект			
За походженням			
міграційний		природний	
Власне міграційний	еміграційни й	націоналий	етнічний
За регіональною ознакою			
північний	південний	східний	західний
За типом місцевості			
міський		сільський	
За ступенем уживаності			
традиційний		переважаючий	
За соціокультурним рівнем мовця			
високий	середній		низький

Отже, багато науковців вивчали питання класифікацій діалектів англійської мови. Найдоцільнішою вважається класифікація А. Елліса, який визначив п'ять підгруп: північні діалекти, середні діалекти (або діалекти Мідленду), східні діалекти, західні діалекти, південні діалекти. О.Соколова [16], в свою чергу, виділила лише дві групи. Крім того, деякі мовознавці вважають, що будь-який діалект англійської мови може бути ідентифікований на основі властивої йому цілком певної сукупності ознак. Найбільш загальними критеріями для виділення того або іншого діалекту є соціокультурний рівень мовців, походження діалектів, регіон, тип місцевості та ступінь їхньої

уживаності. У наступних підрозділах розглянемо характерні особливості деяких британських діалектів.

1.3. Регіональні діалекти британського варіанту англійської мови

Сучасна англійська мова має велику кількість регіональних діалектів. Їх різноманітність у Великобританії значно більша, ніж в інших англослов'янських країнах. «У Великобританії існують шотландський діалект, група північних, центральних (східно-центральної, західно-центральної), середніх, південних і південно-західних діалектів, які класифікуються наступним чином: кокні (Cockney) – термін для ряду історичних діалектів деяких районів та ремісничих цехів Лондона; скауз (Scouse) – діалект жителів Ліверпуля; джорді (Geordie) – діалект жителів Нортумберленда, зокрема, Ньюкасла; East Anglia (Східна Англія); Birmingham (Brummy, Brummie) (Бруммі); South Wales (південний Уельс); Edinburgh (Едінбург) – також вважається діалектом мови Lowland Scots; Belfast (Белфаст) Cornwall (Корнуолл); Cumberland (Камберленд); Central Cumberland (Центральний Камберленд); Devonshire (Девоншир); East Devonshire (Східний Девоншир); Dorset (Дорсет); Durham (Дарем); North Lancashire (Північний Ланкашир); Northumberland (Нортумберленд)» [13, с. 101].

1.3.1. Північні діалекти

Північно-англійський (Northern English), який включає йоркширський діалект (Yorkshire dialect) і позначився впливом мови вікінгів з;

- характерною вимовою звуку /ʊ/ замість /ʌ/ напр. *father* /fʊðə/ *cart* /kʊt/;
- закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ напр. *going* /'gəʊɪn/;

- у словах зі звукосполученням «al» –вимовляється звук /a:/ напр. *talk*, /ta:/ *call* /ka:/;
- дифтонг /aɪ/ стає /eɪ/ – як у слові *right* /reit/ [35, с. 35].

Geordie (Джорді)

Один з діалектів північній Англії. Особливістю є те, що багато голосних читаються по-своєму (наприклад, в слові *club* вимовляється звук *u*). Вважається, що Джорді більше всіх діалектів близький до класичної форми англійської мови, проте і він має свої особливості:

- в лексиці збереглося багато архаїчних слів. Наприклад, "*gan*" замість "*go*", "*aks*" замість "*ask*", "*cannet*" замість "*cannot*".
- заміщення деяких звуків. Наприклад, /a/ замість стандартного /o:/, "*walk*" і "*work*" звучать однаково ка до "*waak*".

Ось невеликий словничок популярних слів і різниці зі стандартною формою англійського:

Name -*nyem*

I'm -*ahm*

Years old – *yeors aad*

Like –*leek*

Got –*gorra*

Home –*hyem*

Father –*fethor*

Have –*hev*

- Деякі вирази: *bairn* – *baby*, *bait* – *a packed lunch*, *canny* – *lucky*, *gan* – *to go*, *netty* – *toilet*, *spakka* – *fantastic*, *borstin* – *in need of the washroom*, *berra* – *better*, *fatha* – *father*, *mutha* – *mother*, *mesel* – *myself*, *whorrana ganna dee* – *what am I going to do?*, *hadaway mara I'm stowed off* – *go away with your jokes*, *I'm busy* [16, с. 272-273].

1.3.2. Західні діалекти

Західно-англійський (West Midlands English) діалект вважається найбільш віддаленим від англійської літературної вимови. Наприклад: слово «yes» носії діалекту вимовляють, як «arr»; місцева версія займенника «you» вимовляється /'jəv / yow, який римується з «now» [34, с. 108].

Ірландський (Irish English) діалект позначений впливом гельської мови. Англійська, яка поширилась в Ірландській республіці, зберігає риси притаманні західним регіонам Англії. Оскільки на півночі Ірландії багато шотландських переселенців, то мова зазнала відчутного впливу шотландського діалекту. Діалекти північної і південної Ірландії теж відрізняються, слід зазначити, що мова там досить негомогенна. Система змін у голосних звуках схожа до шотландського діалекту:

а) у голосних звуках вимова голосного звуку може варіюватися в залежності від наступної фонемі.

- дифтонг /eɪ/ змінюється на /ɛ/ – *bay* /be/, *plate* /plet/;
- дифтонг /ɜv/ і довгий звук /ɔ:/ замінюються коротким /ɔ/ – *boat* /bɔt/, *board* /bɔd/;

- звуки /ɑ:/, /æ/ замінюються звуком /a/ – *half* /haf/, *pat* /pat/;

б) у приголосних звуках

- інтервокальне /t/ замінюється на дзвінке /d/ – *city* /s'idi:/;
- звук /ð/ зникає між голосними *mother* /mlə/ [16, с. 272-273].

1.3.3. Південні діалекти

Південносхідно-англійський (East Anglian English) діалект наближений до англійської літературної вимови. Його притаманними рисами є:

- відсутність звука /j/ у сполученні /ju/ напр. *huge* /hu:dʒ/;

- дифтонг /ai/ змінюється на /ɔɪ/ напр. *time* /tɔɪm/;
 - монофтонг /i:/ вимовляється як дифтонг /eɪ/, як у слові *fleece* /fleɪs/;
 - звучання /n/ замість /ŋ/ у закінченнях «-ing» / напр. *shopping* /'ʃɒpɪŋ/
- [9, с. 479].

Південно-англійський (Southern English), включає відомий діалект кокні, що є характерним для робочого класу Лондону. Йому притаманні зміна звуків і так званий римований сленг. Для нього характерними рисами є:

- ігнорування звуку /h/ напр. *he* /i/ *his* /iz/ *has* /æz/ *house* /aus/;
- вимова /f/ замість /θ/, та /v/ замість /ð/ напр. *think* /fɪŋk/, *brother* /brʌv'/;
- звук /ð/ в початковій позиції або зникає, або замінюється звуком /d/ наприклад. *them* / (d)em/.

В окремих районах Лондона можна зустріти згаданий вище римований сленг кокні: *apple pie -sky*, *Brahms and Lizst - pissed*, *baked potatah - see you later*, *Cain and Abel - table*, *saucepan lid - kid*, *Mickey Mouse - house*, *whistle and flute - suit*. [16, с. 265-266].

Південнозахідно-англійський (West Country dialects) діалект зазнав на собі певного впливу валлійської та корнської мов. Характерні особливості:

- вимова звуку /ɪ(r)/, яка схожа до вимови американської англійської;
- приголосна фонема /h/ не вимовляється на початку слова напр. *has* /æz/ *house* /aus/;
- закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ напр. *shopping* /'ʃɒpɪn/;
- кінцева літера «у» вимовляється як /eɪ/, наприклад, *silly* /'sɪleɪ/;
- у словах, що містять літеру «г» перед голосною часто відбувається метатеза (перестановка звуків) – «gurt» (*great*), «chillurn» (*children*);
- в багатьох словах буква «l» наприкінці слова не вимовляється, наприклад, «*an old gold bowl*» звучатиме як «*an ode goad bow*»;
- кінцеве «а» реалізується звуком /ɔ:/ – *cinema* як «*cinetaw*» [16; 53].

Валлійський (Welsh English) діалект характеризується значним впливом валлійської мови у сфері граматики та словникового складу. На території Уельсу поширені дві мови – валлійська і англійська, при чому в міських районах англійська переважає і вивчається в школах як друга мова. Валлійський діалект значно відрізняється від орфоепічної норми (Received Pronunciation). Основними фонологічними відмінностями є:

а) у голосних звуках

- вимова звуку /a/ замість /æ/ напр. *trap* /trap/ and *man* /man/;
- дифтонги /eɪ/, /zʊ/ замінюються на монофтонги /ɛ:/, /ɔ:/ напр. *days* /de:z/, *goes* /gɔ:z/, *over* /'ɔ:və/;
- голосна /ɜ:/ у слові *girl* вимовляється з заокругленими губами наближено до /ɔ:/;

б) у приголосних звуках

- приголосні в інтервокальній позиції подвоюються;
- глухі проривні вимовляються з сильним придихом;
- оскільки валлійський діалект є неротичним, то звук /r/ опускається [16, с. 270].

Шотландський (Scottish English) діалект відчутно змінився під впливом шотланської мови. Для діалекту характерна вимова звуку /r/, на зразок американської англійської. Сьогодні освічені шотландці розмовляють видом шотландського варіанту стандартної англійської, яка грамаічно і лексично практично не відрізняється від загальноживаної англійської, хоча має помітний шотландський акцент. На відміну від шотландського стандарту, нестандартні діалекти помітно позначені впливом шотландської мови і значно відрізняються від інших варіантів англійської. Тому студентам, які вивчають орфоепічну норму англійської мови, цей діалект буде досить складно зрозуміти.

Характерними особливостями цього діалекту є:

а) у голосних звуках

- зникнення звуків /ɪə/, /ɜ:/, /ɛə/, /ʊz/, наприклад, *beer* /bir /, *bird* /bird / *moor* /mvr/;
 - довжина звуку не є визначальною для шотландських голосних;
 - не існує відмінності між звуками /æ/ – /ɑ:/, наприклад *hat* /ha:t/ – *dance* /da:ns/;
 - в нестандартних діалектах замість дифтонга /aʊ/ з'являється звук /u:/, наприклад, *house* /hu:s/,
 - замість дифтонга /zʊ/ з'являється звук /ɔ/, порівняймо *not* /nɔt/ і *note* /nɔt/;
- б) у приголосних звуках
- початкові приголосні /p, t, k/ вимовляються без придиху;
 - звук /l/ твердий у всіх позиціях;
 - закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/;
 - /θr/ як /ʃr/ – *through* /fru:/ [16].

Таким чином, кожен діалект англійської мови відрізняється від орфоепічної норми певними фонологічними та лексичними особливостями. Найбільш віддаленими від літературної мови вважаються східно-англійський і західно-англійський діалекти. Хоча всі діалекти є досить різними, деякі з них мають спільні ознаки, наприклад, закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/, а приголосна фонема /h/ не вимовляється на початку слова.

1.4. Особливості британських телесеріалів «*Peaky Blinders*» та «*Only fools and horses*»

1.4.1. Британський телесеріал «*Peaky Blinders*»

Peaky Blinders – це британський кримінально-драматичний телесеріал сценариста Стівена Найта (відомого за фільмом «Ефект колибрі») 2013 року, що описує життя злочинної банди – родини Тома Шелбі (Кілліана Мерфі) в Бірмінгемі після закінчення Першої світової війни. За основу серіалу взяті реальні події, що відбувалися в першій половині 20 століття. Прем'єра відбулася 12 вересня 2013 року, транслиувалася на телеканалі BBC Two до четвертого сезону (з повторами на BBC Four), потім була перенесена на BBC One. Телесеріал складається з шести сезонів та 36 серій, тривалістю близько 60хв кожна. У майбутньому планується випустити повнометражний фільм, замість 7-го сезону, зйомки якого розпочнуться вже наступного року [33]. У 2018 році серіал нагородили премією БАФТА.

У першому сезоні Томас кардинально змінився після повернення з війни. Він забув, що означає любити, доки не з'явилася Грейс, яка працює на нового начальника поліції — інспектора Кемпбелла. Коли в місті з'являється новий начальник поліції, справи родини Шелбі дещо ускладнюються. Інспектор Честер Кемпбелл (Сем Нілл), що має особливе завдання від Вінстона Черчіля — розслідувати розкрадання кулеметів з казенного військового заводу, з усією рішучістю починає зачистку міста від злочинності — у першу чергу від банди «Гострі картузи».

У другому сезоні описується розширення бізнесу родини Шелбі на південь, у Лондон, де бушує війна між італійською мафією та єврейською організованою злочинністю. Паралельно Томас Шелбі виявляється втягнутий у змову феніанців і британської служби, очолюваної його старим знайомим. Наступні серії розповідають нам про жорстоке протистояння банди та нью-йоркської мафії [50].

Події серіалу розгортаються в містечку Бірмінгем, розташоване в графстві Західний Мідлендс. Головні герої, сім'я Тома Шелбі, в повній мірі передають та

розкривають всю красу Бірмінгемського діалекту, характерні особливості якого ми розберемо у другому розділі.

Таким чином, *Peaky Blinders* являє собою кримінальний телесеріал, де вжито лексику відповідної соціальної верстви населення. Крім того, події, описані тут відбуваються в середині 20 століття в містечку Бірмінгем, що дає змогу глядачеві зануритись в атмосферу минулого століття та насолодитись прекрасною грою акторів.

1.4.2. Британський телесеріал «*Only fools and horses*»

Only Fools and Horses — британський телевізійний ситком, створений Джоном Салліваном, який транслювали на телеканалі BBC One. Дія відбувається в робітничому Пекхемі на південному сході Лондона, у головній ролі Девід Джейсон як амбітний ринковий торговець Дерек «Дел Бой» Троттер і Ніколас Ліндгерст у ролі його молодшого брата Родні Троттера. Серіал налічує 7 сезонів та 64 серії. Схвалений критиками та популярністю, він отримав численні нагороди, у тому числі Національну телевізійну премію, визнання BAFTA та Королівського телевізійного товариства. Опитування BBC 2004 року визнало його найкращим ситкомом Великобританії [31].

Серіал не відразу привернув увагу глядачів і на початку не мав реклами, але пізніше досяг незмінно високих рейтингів, а епізод 1996 року «Час на наших руках» (спочатку названий останнім епізодом) тримає рекорд за найвищим рейтингом, оскільки залучила близько 24,3 мільйона глядачів. Серіал вплинув на британську культуру, додавши до англійської мови кілька слів і фраз. Це породило широкий асортимент товарів, включаючи книги, відео, DVD, іграшки та настільні ігри [31].

Сюжет доволі простий та розповідає про Дерек Троттера (його грає Девід Джейсон), південнолондонського торговця, який живе в міській квартирі у багатоповерхівці в Пекхемі, південній частині Лондону, зі своїм набагато молодшим братом, Родні (Ніколас Ліндгерст) та їх літнім дідусем (Леннард Пірс). Їх мати, Джоан, померла, коли Родні був маленьким, а батько Рег незабаром утік, тому Дерек став опікуном Родні та головою сім'ї.

Ситуація зосереджена в основному на їхніх спробах стати мільйонерами завдяки сумнівним схемам швидкого збагачення та шляхом купівлі та продажу неякісних і нелегальних товарів. Вони мають лише триколісний фургон і торгують переважно на чорному ринку. Зрештою, їм вдається стати мільйонерами, проте невдовзі вони втрачають свій статок.

Мова серіалу досить проста та зрозуміла, ми ж в свою чергу присвятили увагу головним героям, Дереку та Родні, які спілкуються на діалекті Кокні, одному з найвідоміших типів просторіччя, яким розмовляють представники нижчих соціальних верств населення Лондона. У третьому розділі ми будемо детально аналізувати та виокремлювати характерні особливості цього діалекту.

Отже, *Only Fools and Horses* – комедійний телесеріал, знятий в південній частині Лондону, який розповідає про життя двох братів, їх злети та падіння, а також жагу розбагатіти. Серії наповнені простим, добрим гумором, де чудова гра слів, різні витівки, дотепні жарти та репліки не залишать нікого байдужим.

Висновки до розділу 1

Таким чином, підсумовуючи викладене у розділі 1 дослідження, можна зробити такі висновки.

1. Діалект – це різновид мови, який використовується як засіб спілкування особами, які пов'язані певною територіальною, соціальною або

професійною спільністю, а також відрізняється від інших подібних їй варіантів у фонетичному, лексичному і граматичному аспектах. Багато лінгвістів у своїх працях спробували визначити характерні особливості діалектів. А. Коновалов виділяє три ознаки: структурну, соціальну та територіальну. Л. Бараннікова додає наявність достатнього ступеня його подібності щонайменше з однією конкретною мовою; відсутність у макросоціальному середовищі мови, частиною якої він був історично; відсутність офіційних дидактичних норм письмової форми та вимови діалекту.

2. Найдоцільнішою вважається класифікація А. Елліса, який визначив п'ять підгруп: північні діалекти, середні діалекти (або діалекти Мідленду), східні діалекти, західні діалекти, південні діалекти. О. Соколова, в свою чергу, виділила лише дві групи. Крім того, деякі мовознавці вважають, що будь-який діалект англійської мови може бути ідентифікований на основі властивої йому цілком певної сукупності ознак. Найбільш загальними критеріями для виділення того або іншого діалекту є соціокультурний рівень мовців, походження діалектів, регіон, тип місцевості та ступінь їхньої уживаності.

3. Кожен діалект англійської мови відрізняється від орфоепічної норми певними фонологічними та лексичними особливостями. Найбільш віддаленими від літературної мови вважаються східно-англійський і західно-англійський діалекти. Хоча всі діалекти є досить різними, деякі з них мають спільні ознаки, наприклад, закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ та приголосна фонема /h/ не вимовляється на початку слова.

4. Особливостями британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses» можна вважати трансляцію на телеканалі BBC One; події розвиваються в минулому столітті, що дає нам змогу проаналізувати ці серіали з лінгвістичної точки зору, а саме охарактеризувати фонетичні особливості мовців. Головними ж їх відмінностями можна вважати жанр та діалект, оскільки герої кримінально-драматичного телесеріалу «Peaky Blinders» розмовляють на

Бірінгемському діалекті, в той час як у комедійному «Only fools and horses» - діалект Кокні.

РОЗДІЛ 2. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКОГО ТЕЛЕШОУ «PEAKY BLINDERS»

2.1. Характерна вимова приголосних звуків

Ми проаналізували відеоряд і скрипти першого сезону британського серіалу «Peaky Blinders» загальним обсягом 425 слововживань. На цій основі ми виділили ряд особливостей характерних для північного Бірмінгемського діалекту, як у вимові приголосних, так і голосних звуків. Почнемо наш аналіз з розгляду перших.

Особливості вимови приголосних звуків:

- бірмінгемський акцент вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється, напр. *first* /'fest/

*Look, I know having **four** /fɔ:/ kids without a woman is **hard** /æd/. But my boot's **harder** /'ædə/. Now, come on, we're late [51].*

*I've called this family meeting because I've got some very **important** /ɪm 'pɔ:tənt/ news [51]*

*He's a Chief **Inspector** /ɪn 'spektə/. The last four **years** /jɪəz/, he's been clearing the IRA out of Belfast [51].*

*I'm with you because you're the only man round here not **scared** /skeəd/ of them [51].*

*But you love me **more** /mɔ:/ than you **fear** /fiə/ them, right? [51]*

*What **part** /pɑ:t/ of **Ireland** are /'aɪələnd æ/ you from? [51]*

*You were in Belfast. I understand you broke a few Fenian **hearts** /æts/ [51].*

*And that's the **car** /kɑ:/ [52].*

*You **are** /æ/ not swapping the family **car** /kɑ:/ for a bloody horse [52].*

- закінчення “-er” реалізується як /ə/

*I reckon it's Communists he's **after** /'æftə/ [51].*

*Thomas, you're a **bookmaker** /'bʊk, mækə/, a **robber** /'rɒbə/, a fighting man, you're not a fool [51].*

*Then you'll do the right thing? You have your **mother's** /'mʊðəz/ common sense, but your **father's** /'fæðəz/ devilment. I see them fighting. Let your **mother** /'mʊðə/ win [51].*

*I love you too. The more they try to stop us, the **madder** /'mædə/ I'll be [53].*

*America, Freddie. They've already had their revolution. You won't have to **bother** /'bʊðə/ [53].*

*Comrades - as you know, to even **gather** /'gɑ:ðə/ like this today is illegal. Chief Inspector Campbell has ordered that we are not allowed to assemble in groups of more than three people. So, to comply with the law, please now clump **together** /tə 'geðə/ in groups of three [53].*

- якщо після “r” стоїть голосний, тоді звук /r/ з'являється, напр. *for example* /fɔ:r ɪg 'zæm.pəl/

*“your horses” /jɔ:r 'ɔ:sɪz/; “Put them on your face **or it'll** be your eyes /ɔ:r 'ɪl bi: jɔ:r aɪz/ that are broken”; “The man we did the job **for is** /fɔ:r ɪz/ a high court judge” [42].*

*Believe me, **there are** /ðeər æ/ nights I wish you had [51].*

*Danny! Danny, you're home /jʊər aʊm/. **We're all** /wiər ə:l/ home in England. You're not in France. You're not an artillery shell, Danny, you're /jʊər/ a man. Eh? You're not a whizz bang. **You're** /jʊər/ a human being, Danny. **You're all right, you're all right, you're all right** /jʊər ə:l raɪt, jʊər ə:l raɪt, jʊər ə:l raɪt/ [51].*

***There are** /ðeər æ/ Irishmen in Green Lanes who left Belfast to get away from him [51].*

*If they come **for us** /fɔːr ʊs/, we'll cut them a smile each [51].*

*Danny, as you know, the man you killed was Italian. And those two men over **there are** /ðeər æ/ his brothers. If I let the Italians do this, Danny, they'll cut off your manhood and let you drain. That's how those bastards do things. So, to stop a war breaking out between us and the Italians ... and to save you from their barbarity ... I said I would dispatch you myself. They **are here** /ær iə/ to witness [51].*

- ігнорування звуку /h/ на початку слова, напр. “your horses” /jɔːr 'ɔːsɪz/, “at the hospital” /a:t ðə 'v,spɪtəl/ [42].

*“She'll go to **Heaven**” /ʃi:l gəʊ tu: 'evn/.*

*The **horse's** /'ɔːsɪz/ name's Monaghan Boy. Kempton, three o'clock, Monday [51].*

*Times are **hard** /æd/ [51].*

*The washer women say she's a witch. It **helps** /ɛlps/ them believe [51].*

*Comrades ... we're **here** /iə/ today to take a vote on strike action [51].*

*But before we **have** /a:v/ a show of **hands** /a:ndz/ for that ... let's **have** /a:v/ a show of **hands** /a:ndz/ from all those who fought in France, all those who stood side-by-side with your comrades and watched your comrades fall. Raise your **hands** /a:ndz/ [51].*

*Or do they sit at **home** /aʊm/, comfortable, with a full belly while you scrape to find enough to put shoes on your children's feet! [51]*

*So why are they sending **him** /ɪm/ to Birmingham? [51]*

- ігнорування звуку /t/ у кінці слова, напр *what* /wɒ/

*Maybe you'll have to **put** /pʊ/ a **bullet** /'bʊli/ in my head someday, too [51].*

*It must've fell out of my **pocket** /'pɒki/ [51].*

*I wouldn't **bet** /bɛ/ on that [52].*

*A fine beast you **got** /gɒ/ there, Thomas. But is he worth falling **out** /aʊ/ with the Lee family over? **Just** /dʒɒs/ passing it on ... a declaration of war - the whole Lee clan. The guns and now this [52].*

*... Each stolen weapon is numbered and marked. If I sell them to the IRA, it **won't** /waʊn/ be long before Mr Churchill finds out. I imagine you **got** /gɒ/ into enough trouble over the burning of the King's photographs. **That** /ðɑ:/ was **just** /dʒɒs/ a taster. If those guns reach Belfast, your life in the force is over. When I have achieved **what** /wɒ/ I have set out to achieve, I will let you know where to find the guns. You'll be a hero. You'll probably get a medal. I'm a fair man. It's a fair offer. Do we have a deal? I need an answer. Right now [52].*

***Get out** /gɛ aʊ/. I'm sorry [52].*

Таблиця 2.1

Особливості вимови приголосних звуків у серіалі **Peaky Blinders**

Приголосний	Вимова у серіалі	Кількість прикладів	Відсотки
/t/ в кінці слова	-	20	10,5%
/h/ на початку слова	-	65	34.2%
звук /r/	-	35	18.4%
закінчення “-er”	/ə/	28	14.7%
“r” перед голосним	/r/	42	22,1%
Всього		190	100%

Як видно з таблиці 2.1, найхарактернішою особливістю серіалу «Peaky Blinders» виявилася вимова приголосного звуку /h/ на початку слова, точніше його опущення (65 прикладів; 34.2%). Також часто вживаним виявилася

вживання звуку /r/, якщо літера “r” стоїть перед голосним (22,1%) і опущення звуку /r/ (18,4%). Решта відмінностей є мало чисельними.

Таким чином, характерними особливостями вимови приголосних звуків у Бірмінгемському діалекті можна вважати ігнорування звуку /h/ на початку слова, напр. “*your horses*” /jɔːr 'ɔːsɪz/, “*at the hospital*” /æt ðə 'aːspɪtəl/; а також звуку /t/ у кінці слова, напр. *what* /wɒ/. Крім того, цей діалект вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється, напр. *first* /'fɛst/, *mother* /'mʊðə/.

2.2. Характерна вимова голосних звуків

Характерними особливостями вимови голосних звуків є:

- вимова звуку /ʊ/ замість /ʌ/, напр. *but* /bʊt/, *cut* /kʊt/ , *monkey* /'mʊŋ.ki/, *under* /'ʊn.dər/, *brother* /'brʊðə/

“*Arthur, shut up!*” буде вимовлятися як /'aːθər ʃʊt ʌp/ [42].

“*John you cut /kʊt/ Angel Changretta*”; “... *saying he's going to kill my brother* /'brʊðə/”

The horse's name's Monaghan Boy. Kempton, three o'clock, Monday /'mʊndaɪ/ [51].

Billy's got a bloody /'blɒdi/ *army!* [51]

Mr Shelby, you have to do something /'sʌmθɪŋ/ *about him* [51].

You know, there are days when I hear about the cuttings /'kʊtɪŋz/ *and beatings that I really wish I'd let you take that bullet in France* [51].

Finn was playing with this this afternoon by the cut /kʊt/. *It was loaded. He nearly blew Ada's tits off* [51].

They were buying a stallion to cover /'kʌvə/ *their mares* [51].

They were in a **pub** /pɒb/ on the Shankhill Road yesterday, and in that **pub** /pɒb/, there was a copper ... handing out these [51].

How do you know so **bloody** /'blɒdi/ much? [51]

Well, I'm not doing it here again. I got **covered** /'kɒvəd/ in mud last time. If we go down as far as Greet, we could go to a **pub** /pɒb/ [51]

I need a bottle of **rum** /rʊm/ [51].

Look, Grace, you're a friendly girl **but** /bʊt/ be careful. If I say **something's** /'sɒmθɪŋz/ on the house, then say **nothing** /'nʌθɪŋ/ to whoever you're serving. If they decide that they want you, then there's **nothing** /'nʌθɪŋ/ anybody could do about it [51].

John, wipe the **blood** /'blʊd/ out of his eye [51].

I said we'd have a family meeting and take a vote. Well, why not? Hmm? We've no **truck** /trʊk/ with Fenians or communists. What's wrong with you? [51]

- дИФТОНГ /eɪ/ ЗМІНЮЄТЬСЯ НА /aɪ/, НАПР. *fame* /faɪm/, *game* /gaɪm/, *name* /naɪm/

“That kid need **educating** /'edʒu:kætɪŋ/, Tommy, he really does.”

It's a **game** /gaɪm/ called 'turning rust into gold' [51].

Do you have permission from Billy Kimber to be fixing **races** /'reɪsɪz/, hm? [51]

You think we can **take** /taɪk/ on the Chinese and Billy Kimber [51].

That'll be the **day** /daɪ/. St Andrews is a football ground [51].

Don't **make** /maɪk/ me laugh, it hurts me **face** /faɪs/ [51].

You sound like one of those rich girls who comes over from Dublin for the **races** /'reɪsɪz/ [52].

And as I told you before, I know the Lee brothers. And I know they're going to be at the Cheltenham **races** /'reɪsɪz/ as well [52].

- дифтонг /əʊ / реалізується як /aʊ/, напр. *float* /flaʊt/, *goat* /gaʊt/, *boat* /baʊt/, *no* /naʊ/, “*cut his throat*” /kʊt ɪz θraʊt/, “*condolences*” /kən ˈdɒvlənsɪz/

“*He **knows** better words. Right, Pol?*” вимовляється як /naʊz/ [42].

*There’ll be **no** /naʊ/ word from your lips, Uncle Charlie* [51].

*Why not? We have **no** /naʊ/ truck with communists. Or Fenians* [51].

*When the **boat** /baʊt/ leaves your yard it’s **no** /naʊ/ longer your concern* [51].

- монофтонг /ɑ:/ змінюється на /æ/, напр. *bath* /bæθ/, *grass* /græs/, *pass*/pæs/; “... you are a man **after** /ˈæftə/ my own heart”; “*Yeah you **asked** /ˈæskd/ about your dog*”

*Hmm. And Tommy says he’s **after** /ˈæftə/ the likes of you* [51].

*Perhaps it’s a list of men who give false hope to the poor. The only difference between you and me, Freddie, is that sometimes ... my horses stand a **chance** /tʃæns/ of winning* [51].

*Scudboat and Lovelock got back from Belfast **last** /læst/ night* [51].

*People keep **asking** /ˈæskɪŋ/ me questions that I don’t know the **answer** /ˈænsə/ to* [53].

*Arthur, **after** /ˈæftə/ your beating, I thought you needed a break...* [53]

- монофтонг /æ/ змінюється на /ɑ:/, напр. *anything* /ˈɑːnɪθɪŋ/

*You were a good **man** /mɑːn/ and a good soldier* [51].

*For a **fact** /fɑːkt/?* [53]

- звук /juː/ реалізується як /əʊ /

*There’s **news** /nəʊz/ from Belfast* [51].

- якщо літера “у” стоїть в кінці слова, то вона вимовляється як /aɪ/, напр. *penny* /ˈpenaɪ/, *money* /ˈmʌnaɪ/, *funny* /ˈfʌnaɪ/

“Tommy” реалізується як /'tɒmaɪ/ [42].

*I'm taking charge of drumming up new **money** /'mɒnaɪ/ [51].*

*They were in a pub on the Shankhill Road **yesterday** /'jɛstədəɪ/, and in that pub, there was a copper ... handing out these [51].*

*Do you like horses? How do you fancy earning some extra **money** /'mɒnaɪ/? [52]*

*What we are trying to say is, Mr Shelby, that if you were to hear about the whereabouts of said items ... we'd pay good **money** /'mɒnaɪ/ [53].*

*You said your spy was a woman, sir. I wondered if now there was now a **policy** /'pɒlɪsaɪ/. Shoot to kill. Like there was in Belfast [53].*

Таблиця 2.2

Особливості вимови голосних звуків у серіалі **Peaky Blinders**

Голосний	Вимова у серіалі	Кількість прикладів	Відсотки
/ɑ:/	/æ/	21	8,9%
/ʌ/	/ʊ/	110	46,8%
/əʊ/	/aʊ/	32	13,6%
/eɪ/	/aɪ/	47	20%
/æ/	/ɑ:/	8	3,4%
/ju:/	/əʊ/	5	2,1%
літера “у” в кінці слова	/aɪ/	12	5,1%
Всього		235	100%

Як видно з таблиці 2.2, найхарактернішою особливістю серіалу «Peaky Blinders» виявилася вимова голосного звуку /ʊ/ замість /ʌ/, (110 прикладів, 46,8%). Також часто вживаним виявилася зміна дифтонгу /eɪ/ на /aɪ/ (20%) та реалізація дифтонгу /aʊ/ замість /əʊ/ (13,6%). Решта відмінностей є мало чисельними.

Отже, особливостями вимови голосних звуків можна вважати вимову звуку /ʊ/ замість /ʌ/, напр. *but* /bʊt/, *cut* /kʊt/ , *monkey* /'mʊŋ.ki/, *under* /'ʊn.dər/, *brother* /'brʊðə/; вимову звуку /æ/ у таких словах як *after* /'æftər/, *bath* /bæθ/, *laugh* /læf/, *ask* /'æsk/. Також якщо літера “y” стоїть в кінці слова, то вона вимовляється як /aɪ/, напр. *penny* /'penaɪ/, *money* /'mʊnaɪ/, *funny* /'fʌnaɪ/.

2.3. Інші фонетичні особливості

Бірмінгемський діалект вважається найцікавим та водночас незрозумілим діалектом сучасної англійської мови. Однією з причин може слугувати віддаленість територій, тобто з таким акцентом розмовляють переважно жителі міста Бірмінгем.

Крім того, ще після першої світової війни, основними мовцями вважалися дуже небезпечні та безпринципові люди, тобто бандити чи ті, хто має кримінальне минуле або якимсь чином з ним зв'язаний. Сьогодні ж у кінематографі ми можемо помітити тенденцію, що бірмінгемський діалект використовують актори певних ролей.

Переглянувши кримінально-драматичний телесіал *Peaky Blinders*, ми дійшли до висновку, що цей діалект використовує лише сім'я головного героя – злочинна банда. У попередніх підрозділах ми детально розібрали основні особливості вимови голосних та приголосних звуків, тому пропонуємо

розібратись та виділити деякі інші, менш помітні характерні особливості цього діалекту.

Іншими фонетичними особливостями можна вважати:

- мелодійну вимову (всі речення вимовляються дуже плавно, майже беземоційно, проте з певною інтонацією)
- інтонацію незавершеного висловлювання, тобто в кінці речення незначне підвищення висоти перед паузою (майже всі висловлювання головного героя – Тома Шелбі – мали певне підвищення висоти в кінці репліки, не зважаючи на її характер. На нашу думку, такий прийом був використаний для привернення уваги глядачів до деталей, щоб постійно бути з відчуттям певної інтриги та загадки.)
- відсутність пауз між словами, коли кожна частина речення вимовляється наче одне слово (там чиним, наголошувались лише певні слова, на які глядачу потрібно було звернути більшу увагу, щоб зрозуміти зміст сказаного)
- низький та тихий тембр голосу (оскільки головні герої нашого серіалу – кримінальні особистості, низький та тихий тембр голосу може слугувати як прояв сили та могутності, коди для злякування співрозмовника вистачає лише важкого погляду та короткого, але тихого висловлювання.)

Отже, іншими фонетичними особливостями можна вважати: мелодійну вимову; інтонацію незавершеного висловлювання, тобто в кінці речення незначне підвищення висоти перед паузою та відсутність пауз між словами, коли кожна частина речення вимовляється наче одне слово.

Висновки до розділу 2

В рамках дослідження проаналізовано 1 сезон британського кримінально-драматичного серіалу «Peaky Blinders», здійснено докладний опис його фонетичних особливостей, що дало змогу зробити такі висновки:

1. Характерними особливостями вимови приголосних звуків можна вважати ігнорування звуку /h/ на початку слова (34,2%), напр. “*your horses*” /jɔːr 'ɔːsɪz/, “*at the hospital*” /æt ðə 'aːspɪtəl/; а також звуку /t/ у кінці слова (10,5%), напр. *what* /wɒ/. Крім того, бірмінгемський акцент вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється (18,4%), напр. *first* /'fɛst/, *mother* /'mʊðə/. Однією з характерних рис виявилася вживання звуку /r/, якщо літера “r” стоїть перед голосним (22,1%) і опущення звуку /r/ (18,4%).

2. До особливостей вимови голосних звуків можна віднести вимову звуку /ʊ/ замість /ʌ/ (46,8%), напр. *but* /bʊt/, *cut* /kʊt/ , *monkey* /'mʊŋ.ki/, *under* /'ʌn.dər/, *brother* /'brʊðə/; вимову звуку /æ/ у таких словах як *after* /'æftər/, *bath* /bæθ/, *laugh* /læf/, *ask* /'æsk/ (8,9%). Також якщо літера “u” стоїть в кінці слова, то вона вимовляється як /aɪ/ (5,1%), напр. *penny* /'penaɪ/, *money* /'mʌnaɪ/, *funny* /'fʌnaɪ/. Також часто вживаним виявилася зміна дифтонгу /eɪ/ на /aɪ/ та реалізація дифтонгу /aʊ/ замість /əʊ/.

3. Іншими фонетичними особливостями вважають: мелодійну вимову; інтонацію незавершеного висловлювання, тобто в кінці речення незначне підвищення висоти перед паузою та відсутність пауз між словами, коли кожна частина речення вимовляється наче одне слово.

РОЗДІЛ 3. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКОГО ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ONLY FOOLS AND HORSES»

3.1. Характерна вимова приголосних звуків

Ми проаналізували відеоряд і скрипти першого сезону британського серіалу «**Only fools and horses**» загальним обсягом 678 слововживань. На цій основі ми виділили ряд особливостей характерних для діалекту кокні, як у вимові приголосних, так і голосних звуків. Почнемо наш аналіз з розгляду перших.

Особливості вимови приголосних звуків:

- використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звука /t/, напр. *later* /'laɪ?ə/, *what* /wɒ?/

Plastic /'ples?ɪk/? *It's* /ɪ?s/ *Old English vinyl! With combination locks, yeah dinky little* /'lɪ?l/ *handle - I dunno we might* /mɔɪ?/ *be able to put* /pʊ?/ *some of 'em round the old squash clubs, eh?* [44]

What /wɒ?/ *do you expect* /ɪks 'pek?/ *for 25 quid?* [47]

The car? Oh well, you know, it's /ɪ?s/ *er...it's* /ɪ?s/...*it's* /ɪ?s/... *It's* /ɪ?s/ *a bit* /bɪ?/ *over-priced, yeah, that's* /ve?s/ *what I was going to say!* [47]

Bet /bɛ?/ *that didn't* /dɪdn?/ *happen to Omar Sharif! Anyway what* /wɒ?/ *did you say?* [47]

Well if you want /wɒn?/ *to tag along that's* /ve?s/ *fine by me Del! Er, if you can pay for your own way* [47]

And I'm a black belt /bɛl?/ *in origami, now get out* /ge? a:~/ *of my way!* [45]

Because your telephone message lacked something in clarity /'kleri?i/, *didn't it* /dɪdn? ɪ?/? *You didn't* /dɪdn?/ *tell Granddad which Indian restaurant* /'res?rɒn?/ *you was in! I've been crashing through the doors of every curry house and take-away from*

Battersea Bridge to Colliers Wood tube station! I can now leap out of the Vauxhall Velox, Dukes of Hazzard fashion, make a chapati and say get stuffed in Urdu! [45]

*Oh leave **it out** /i? a:2/ Del! [45]*

***What it** /wɒ? ɪ?/ means - **what it** /wɒ? ɪ?/ - look the French have a saying, Rodney. *Bouillabaisse mon ami* [45]*

- звук /θ/ реалізується як /f/, напр. “Thursday” /'fɜ:zdaɪ/, “thruth” /tru:f/ *Yeah, course I do, how you going Dave? Sorry I'm late Del Boy, I had to pop round me sister's to arrange an alibi for next **Thursday** /'fɜ:zdaɪ/ [44].*

*Oh arr, sir. **Anything** /'eniʃɪŋ/ you say, sir, borrow me daughter, sir? [44]*

*Oh yeah, yeah, that's good **thinking** /'fɪŋkɪŋ/ - that Trigg. Yeah, very good **thinking** /'fɪŋkɪŋ/. Goes so well with your sling-back wellington boots and your off-the-shoulder donkey jacket. You look like an executive hod-carrier! [44]*

- звук / ð/ змінюється на /v/, напр. “brother” /'brʌvə/, “them” /vəm/, “leather” /'levə/

*No, no, very clever kid you know my **brother** /'brʌvə/. Yeah, got two GCEs, one in Maths, one in Art. You wanna see him when he writes a letter. Some of the words he uses [44].*

*Oh yeah, yeah, **that's** /ve?s/ good thinking – **that** /ve?/ Trigg. Yeah, very good thinking. Goes so well with your sling-back wellington boots and your off-the-shoulder donkey jacket. You look like an executive hod-carrier! [47]*

*What's the matter? Brakes a bit spongy are **they** /vaɪ/? [47]*

*Oh yeah, I mean, look at **this** /vɪs/ eh? Genuine **leather** /levə/ upholstery **that** /ve?/. Where would you find genuine **leather** /levə/ upholstery like **that these** /ve? vi:z/ days, huh? [47].*

*22,500, quite right Rodney. No I had the RAC do a 500-mile road test on it. Well you know better safe **than** /ven/ sorry **that's** /ve?s/ what I always say. It's*

beautiful **though** /vəʊ/ isn't it? Beautiful. What do you think? Son et lumiere wouldn't you say? [47]

Just lay off me Del. Is **that** /veʔ/ the money from the Cortina? **That** /veʔ/ death-trap you sold to Skippy? [47]

- ігнорування звуку /h/ на початку слова, напр. “he’s got” / ‘i:z gɒʔ/, “hey” / ‘eɪ/, “handle” / ‘endl/

Why are you **hiding** / ‘ɔɪdɪŋ/ it under the table, then? [44]

You know what **happened** / ‘epænd/ to the real Trigger, don't you? Roy Rogers **had him** /ed ɪm/ stuffed! [44]

Well it **has** /eɪ/ now! [47]

How /a: / many owners? I'm glad you asked me that sir. Because it's only **had** /ed/ the one owner from new...and that, of course, was a vicar! [47]

That money is immoral - that is your **handful** / ‘endfɒl/ of silver Del. That is nothing more than blood money! [47]

Oi, **half** /a:f/ of that's mine! [47]

Oh, what bind, I'll **have** /ev/ to spend it all myself then won't I, eh? Oh well, still going out are you Rodney? [47]

Hey, **hard** /a:d/ up for company, you must be joking. I've got **hundreds** / ‘ʌndrədz/ of friends! [47]

Right, well we **have** /ev/ take off! [47]

- звук /l/ в кінці складу замінюється на /w/, напр. “kill” /krɪw/, “well” /wew/, “model” / ‘mɒdw/, “alright” /ɔ:w ‘raɪ/

Well /wew/ they're like that, you know some of 'em. Anyway, what you selling? [44]

Well /wew/, I don't know if I'd go quite that far! [47]

*Do you know what the East African gazelle became an endangered species for this **model** /'mɒdɪw/, sacrifice **well** /wew/ made I'd say wouldn't you? No, it's an enthusiast's **model** /'mɒdɪw/ this one and I can see that you are, in fact, a genuine enthusiast! [47]*

*Alright, alright! **Well** /wew/, you coming with me, then? [47]*

***Well** /wew/ your loss Del. **I'll tell** /ɔɪw tɛw/ you **all** /ɔ:w/ about it in the morning then, assuming I'm back in the morning [47].*

*Ok then... **Well** /wew/ here I go! [47]*

***Still** /strw/, if I drive, you hide down behind the dashboard and no one **will** /wɪw/ see us arrive [47]*

*The Jag! Are you sure **Del** /dɛw/, **well** /wew/ upon your shoulders be it son, let's go [47].*

***Well** /wew/ - nice restaurant you've got here, Mr Ram... Very...er... Very... [45]*

***Vimmel... Vimmel** /wɪmɛw/ Malik...my contact! Say no more! [45]*

*Watch him **Del** /dɛw/, watch his kari tari, mate [45].*

***I'll** /ɔɪw/ watch your bloody kari tari in a minute Rodney, just shut up **will** /wɪw/ you! [45]*

***Well** /wew/, on second thoughts I quite fancy a nice little chat! Perhaps you could drop me off home after? [45]*

- якщо слово закінчується на “-er”, то звук /r/ не вимовляється, напр. “vicar” /'vɪkə/, “compartment” /kəm'pɑ:pmənt/

*Oh, there he is, oi **Trigger** /'trɪgə!/ Here, you know my **brother** /'brʌvə/ don't you, eh? [44]*

*No, no, very **clever** /'klevə/ kid you know my **brother** /'brʌvə/. Yeah, got two GCEs, one in Maths, one in Art [44].*

*You wanna see him when he writes a **letter** /'lɛtə/. Some of the words he uses [44].*

*What's the **matter** /'meʔə/? Brakes a bit spongy are they? [47]*

*No, no, I'll pop down the Nag's Head for a light ale **later** /'leɪʔə/ on [47].*

*Del - are you alright son? I thought you was in **bother** /'bɒvə!/ [45]*

*I was just telling your **brother** /'brʌvə/ how well I've done since I came to Britain. I now own 18 of these restaurants all **together** /ʔə 'gevə/. I also own a lot of land [45].*

*We cannot meet, talk or communicate in any **manner** /'menə!/ So you see my friends I am up a gum-tree without a paddle! [45]*

*Even so I cannot accept this **offer** /'ɒfə/. You see it would be like betraying my family. The statuette was left to me by my **father** /'fa:və!/ You wouldn't understand what that means would you? [45]*

*That's the beauty of it, Ram and Vimmel cannot meet because of the wonderful caste system. It's Christmas come early for us. And anyway if it wasn't for kind-hearted people like you and me willing to act as go-betweens, Vimmel would end up with nothing. And as it is two grand is **better** /'beʔə/ than a kick up the bot from Bobby Charlton innit, eh? [45]*

*Well what else can I do? I mean look he won't let that go till he gets the money and he won't have the money till he gets that. Oh Gordon Bennett - this is classic this is, isn't it, eh? It's the bacon and egg situation all **over** /'ɔ:və/ again [45]*

- закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ напр. “tasting” /'ʔeɪstɪn/

*Yeah, course I do, how you **going** /'gɔ:ɪn/ Dave? Sorry I'm late Del Boy, I had to pop round me sister's to arrange an alibi for next Thursday [44].*

*We shouldn't have **anything** /'eniʔɪn/ to do with them Del. The police are probably **looking** /'lʊkɪn/ for them right now [44].*

*'Cos you never know when they're gonna start **looking** /'lʊkɪn/ for 'em, do you? [44]*

*The car you dingo, what you think I'm **talking** /'tɔ:kɪn/ about, yer **flaming** /'flaɪmɪn/ coffee? [47]*

*..er, we've got automatic windows. Oh yeah a perfect example of the **sporting** /'spɔ:ʔɪn/ tourer, and of course, it comes complete with a full two-weeks MOT still left to run [47].*

*Oh **going dancing** /'gɔ:ɪn 'da:nsm/ with Mickey Pearce are you? [47]*

*Well just - wonder why you were **hitting** /'ɪʔɪn/ the West End **looking** /'lɒkɪn/ like a **praying** /'praɪn/ mantis [47].*

*Cats? Where you **going** /'gɔ:ɪn/ Rodney? **Dancing** /'da:nsm/ or **ratting** /reʔɪn/? [47]*

*We're not **going** /'gɔ:ɪn/ up West in a three-wheeled van are we? [47]*

***Fibbing** /'fɪbɪn/! Maybe he was **fibbing** /'fɪbɪn/. I've just given him two grand for this on the strength of his **'fibbing'** /'fɪbɪn/ [45].*

*You can get them in Portobello Road for seventeen pounds each! It's **amazing** /ə 'maɪzɪn/ what you can save if you shop around [45].*

*Well not really, no, because by some stroke of fortune Del had the **winning** /'wɪnɪn/ ticket! [45]*

*You are **trying** /'ʔrɔɪn/ to con him! [45]*

Таблиця 3.1

Особливості вимови приголосних у серіалі **Only Fools and horses**

Приголосний	Вимова у серіалі	Кількість прикладів	Відсотки
/t/	твердий приступ /ʔ/	120	25,9%
/θ/ на початку слова	/f/	35	7,5%
/ð/	/v/	61	13%
/h/ на початку слова	-	90	19,3%

/l/ в кінці складу	/w/	65	13,9%
закінчення “-er”	/ə/	27	5,8%
закінчення «-ing»	/ɪn/	68	14,6%
Всього		466	100%

Як видно з таблиці 3.1, найхарактернішою особливістю серіалу «Only Fools and horses» виявилася вимова твердого приступ /ʔ/ (120 прикладів, 25,9%). Також часто вживаним виявилася відсутність звука /h/ на початку слова (19,3%) і вимова закінчення «-ing» як /ɪn/ (14,6%). Решта відмінностей є мало чисельними.

Отже, до особливостей вимови приголосних звуків можна віднести: використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звука /t/, напр. *later* /'laɪʔə/, *what* /wɒʔ/; реалізацію звука /w/ замість /l/ в кінці складу, напр. “*kill*” /kɪw/, “*well*” /wew/, “*model*” /'mɒdv/, “*alright*” /ɔ:w'raɪ/; вимову /ɪn/ у закінченнях «-ing» напр. “*tasting*” /'ʔeɪstɪn/.

3.2. Характерна вимова голосних звуків

Характерними особливостями вимови голосних звуків є:

- вимова звуку /e/ замість /æ/, напр. “*bat*” /beʔ/, “*that*” /veʔ/

Brakes! What bloody brakes? I nearly killed myself Del! It's a death trap /ʔrep/!

[47]

A vicar! Used to use it to drive backwards /'bekwədʒ/ and forwards to church on a Sunday that /vet/ was all [47].

*Yeah and it's hardly through **lack** /lek/ of food is it. I mean, look, there are Third World nations who'd give up their mineral rights for what's on that plate. I wonder what **happened** /'epənd/ to his fried slice [49].*

*Yeah. **Grandad** /'grended/ says we can go there anytime [49].*

- ВИМОВА ЗВУКУ /æ/ ЗАМІСТЬ /ʌ/, НАПР. “come” /kæm/

*No, it's cos he looks like an 'orse! Listen, me and the Trigger have got **some** /sæm/ business to discuss, like, you know what I mean. Okay, so you get the drinks and meet us back here, over by the table, alright? [44]*

*Alright, alright! Well, you **coming** /kæmɪn/ with me, then? [45]*

*Oh, oh dear, **come** /kæm/ on me old mate, **come** /kæm/ on. No, you'll be alright. You'll be alright. Here, what happened? [45]*

*If you were so worried at your brother, you know, you were so worried about me, how **come** /kæm/ it's taken you till twenty to **one** in the morning to **come** /kæm/ to me rescue? [45]*

*A partnership! A partnership, you and Grandad? Gawd leave it out Rodney, what have you been doing, sitting on your brains again? You must have noticed at **one** /wæn/ time or **another** /ə'nævə/ that he doesn't move. You know - he made the front page of the Lancet... [49].*

*Rodney - no – **come** /kæm/ on you don't believe all that rubbish about food poisoning do you? [49]*

*No, hang about, I'm **coming** /kæmɪn/ with you [49].*

- ДИФТОНГ /aʊ/ РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ЯК МОНОФТОНГ /ɑ:/, НАПР. “about” /ə'ba:ʔ/

*The car you dingo, what you think I'm talking **about** /ə'ba:ʔ/, yer flaming coffee? [47]*

*We are your friends Vimmel me old mucker! Just trust me will you, trust me! You see this Mr Ram - the gutter dog - told us **about** /ə'ba:ʔ/ the little*

*misunderstanding that your two families have been having for the last 100 years or so! He also mentioned something **about** /ə 'bɑ:ʔ/ the statue of some god or another [45].*

*Now /nɑ:/ just what is your game Del? Ram offered four grand, **how** /ɑ:/ come you're only offering two? [45]*

- дифтонг /aɪ/ змінюється на /ɔɪ/, напр. “price” /praɪs/

*No, it's cos he looks **like** /laɪk/ an 'orse! Listen, me and the Trigger have got some business to discuss, **like** /laɪk/, you know what **I** /ɔɪ/ mean. Okay, so you get the drinks and meet us back here, over by the table, **alright** /ɔ:l 'raɪʔ/? [44]*

*One of the faces! Do me a favour Rodney. Two halves of lager at the British Legion Club is **like** /laɪk/ a walk on the **wild side** /wɔɪld saɪd/ for you! [47]*

*Well make up your **mind** /maɪnd/ Del, you coming or not? [47]*

*Another one? You've been engaged **five** /faɪv/ **times** /ʔaɪmz/, married **twice** /ʔwaɪs/, you must have more rings than Bravingtons [47].*

*Oh did **I** /ɔɪ/? Did you? Did he? Well listen Trigger, **why** /wɔɪ/ don't you **mind** /maɪnd/ your own bloody business, eh? Who do you think you are interfering? Look, you just keep your nose out of it, **alright** /ɔ:l 'raɪʔ/ pal? [49]*

- дифтонг /eɪ/ змінюється на /aɪ/

***Brakes** /braɪks!/ What bloody **brakes** /braɪks/? I nearly killed myself Del! It's a death trap! [47]*

*I am often up West Del, I'm one of the **faces** /faɪsɪz!/ [47]*

*One of the **faces** /faɪsɪz!/ Do me a **favour** /'faɪvə/ Rodney. Two halves of lager at the British Legion Club is like a walk on the wild side for you! [47]*

*Ah ha! Now you see what I mean don't you eh, Grandad? That is the mentality of your spoon-fed student type. **They** /vaɪ/ walk around all **day** /daɪ/ with Steve Bilko*

written on **their** /vaɪr/ T-shirts spouting about humanity, when it comes down to a fight over a torn fiver they make Genghis Khan look like a pacifist! [47]

Well **make** /maɪk/ up your mind Del, you coming or not? [47]

Listen John, I don't know what this barney's all about and I don't want to know! So why don't you chaps get out of the **way** /waɪ/ before someone gets a smack in the ear! Right! [45]

Maybe /maɪbɪ:/ that's why he's been looking a bit seedy **lately** /laɪtli:/ [49]

Anyway /'enɪwaɪ/ what d'you want to phone me about? What do you mean it's a delicate subject? No, I know you're a **mate** /maɪt/! No, I won't **say** /saɪ/ that you're interfering! I promise I won't tell you to mind your own business. Just **say** /saɪ/ what you want to **say** /saɪ/ will you...Yeah... [49]

You **make** /maɪk/ me die you do! I suppose you think that Pauline's gone - gone window shopping at Rentokill. Well I'm going down to **make** /maɪk/ arrangements for my medical, I'll see you two **later** /'laɪə/ [49]

- дИФТОНГ /əʊ/ СТАЄ МОНОФТОНГОМ /ɔ:/

No /nɔ:/, it's cos he looks like an 'orse! Listen, me and the Trigger have got some business to discuss, like, you **know** /nɔ:/ what I mean. **Okay** /ɔ: 'kaɪ/, **so** /sɔ:/ you get the drinks and meet us back here, **over** /'ɔ:və/ by the table, alright? [44]

No /nɔ:/, **no** /nɔ:/, very clever kid you **know** /nɔ:/ my brother. Yeah, got two GCEs, one in Maths, one in Art. You wanna see him when he writes a letter. Some of the words he uses [44].

No /nɔ:/! You **know** /nɔ:/ what I mean! Any-how, right in the middle of it, d'you **know** /nɔ:/ what she said to me? [47]

Oi! Just leave me to live my **own** /ɔ:n/ life would you! And what do you mean 'fancy dress'? [47]

Listen John, I don't /dɔ:n? know /nɔ:/ what this barney's all about and I don't /dɔ:n?/ want to know /nɔ:!/ So /sɔ:/ why don't /dɔ:n?/ you chaps get out of the way before someone gets a smack in the ear! Right! [45]

Why don't /dɔ:n?/ you go /gɔ:/ away and leave me alone /ə 'lɔ:n!/ [45]

Why don't /dɔ:n?/ you bike it you old /ɔ:ld/ bag! You know /nɔ:/ why she don't /dɔ:n?/ want us in there don't you?

Hello /elɔ:/ Trigger...Yeah, hang on I'll get him, Pauline, untie Del will you he's wanted! [49]

Trigger? Oh /ɔ:/, hello /elɔ:/ Trigger, what do you want? No /nɔ:/, no /nɔ:/, no /nɔ:/, you didn't disturb me, I had to get up anyway, I was wanted on the phone /fɔ:n!/ [49]

Yeah, yeah, thanks Grandad. Do you know /nɔ:/ I think I'm putting on a bit of weight? I think I'll - I think I'll go /gɔ:/ on a diet [49].

Таблиця 3.2

Особливості вимови голосних звуків у серіалі **Only Fools and horses**

Голосний	Вимова у серіалі	Кількість прикладів	Відсотки
/æ/	/e/	12	5,7%
/ʌ/	/æ/	23	10,8%
/aʊ/	/ɑ:/	12	5,7%
/aɪ/	/ɔɪ/	45	21.2%
/eɪ/	/aɪ/	50	23.6%
/əʊ/	/ɔ:/	70	33%
Всього		212	100%

Як видно з таблиці 3.2, найхарактернішою особливістю серіалу «Only Fools and horses» виявилася вимова голосного звуку /ɔ:/ замість дифтонгу /əʊ/ (70 прикладів, 33%). Також часто вживаним виявилася вимова дифтонгу/aɪ/ замість /eɪ/ (23,6%) і вимова дифтонгу /ɔɪ/ замість /aɪ/ (21,2%). Решта відмінностей є мало чисельними.

Таким чином, характерними особливостями вимови голосних звуків діалекту Кокні можна вважати вимову звуку /e/ замість /æ/, напр. “bat” /beʔ/, “that” /veʔ/; вимову звуку /æ/ замість /ʌ/; зміну дифтонгу /aɪ/ на /ɔɪ/, напр. “price” /prɔɪs/; реалізацію монофтонга /ɑ:/ замість дифтонга /aʊ/, напр. “about” /ə'ba:ʔ/;

3.3. Інші фонетичні особливості

Іншими фонетичними особливостями можна вважати:

- займенник «you» вимовляється як /jɑ:/

You know what happened to the real Trigger, don't you /jɑ:/? Roy Rogers had him stuffed! [44]

Aye up. Look out the room is full. Where you /jɑ:/ going? Fancy dress party? [47]

Oh going dancing with Mickey Pearce are you /jɑ:/? [47]

Oi! Just leave me to live my own life would you /jɑ:?! And what do you /jɑ:/ mean 'fancy dress'? [47]

Well it's been very pleasant meeting you /jɑ:/ both. Have a nice evening won't you /jɑ:/ [45].

We are your friends Vimmel me old mucker! Just trust me will you /jɑ:/, trust me! You see this Mr Ram - the gutter dog - told us about the little misunder-standing

that your two families have been having for the last 100 years or so! He also mentioned something about the statue of some god or another [45].

Cut it out, what have you been doing sniffing that glue again have you /ja:/? [49]

Why don't you bike it you /ja:/ old bag! You /ja:/ know why she don't want us in there don't you /ja:/? [49]

I mean what is it with you /ja:/, eh? Are you /ja:/ trying to corner the world's gold market or have you /ja:/ just got a thing about wedding cakes? [49]

I'll bang you /ja:/ one in a minute, leave her alone will you /ja:?! [49]

Oh did he! Oh did he. Well you'd better go there now then hadn't you /ja:/, eh? Go on. The pair of you /ja:/, get on your bike. Go on before Pauline comes back with - with me Deadly Nightshade [49]

- римовану вимову, тобто вживання різних словосполучень замість певних слів, де останнє слово римується з тим, що малось на увазі, напр. “*Adam and Eve*” означає “*believe*”; “*dog and bone*” в значенні “*phone*”;
- голосні звуки вимовляються більш глибоко, широко розкриваючи рота

Отже, іншими фонетичними особливостями слід вважати римовану вимову, тобто вживання різних словосполучень замість певних слів, де останнє слово римується з тим, що малось на увазі; глибоке звучання голосних звуків та реалізацію займенника «you» як /ja:/.

3.4. Порівняння фонетичних особливостей британських телесеріалів «Peaku Blinders» та «Only fools and horses»

Порівнявши фонетичні особливості британських телесеріалів «Peaky Blinders» та «Only fools and horses» ми змогли визначити деякі спільні та відмінні риси притаманні кожному діалекту, що розглядався.

До спільних рис можна віднести:

- віддаленість бірмінгемського діалекту та діалекту кокні від стандартного варіанту англійської мови;
- ігнорування звуку /h/ на початку слова;
- вимова звуку /æ/ замість /ʌ/;

Відмінні риси, характерні для цих діалектів наведені нижче в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Відмінні фонетичні особливості Бірмінгемського діалекту та діалекту Кокні

Бірмінгемський діалект	Діалект Кокні
вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється	звук /r/ вимовляється, крім випадків коли слово закінчується на “-er”
ігнорування звуку /t/ у кінці слова	використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звуку /t/
-	звук /l/ в кінці складу замінюється на /w/
-	звук /θ/ реалізується як /f/, а звук /ð/ змінюється на /v/
монофтонг /æ/ змінюється на /ɑ:/	вимова звуку /e/ замість /æ/
дифтонг /əʊ/ реалізується як /aʊ/	дифтонг /aʊ/ реалізується як монофтонг /ɑ:/
дифтонг /eɪ/ змінюється на /aɪ/	дифтонг /aɪ/ змінюється на /ɔɪ/

вимову приголосних звуків з придихом	голосні звуки вимовляються більш глибоко, широко розкриваючи рота
інтонація незавершеного висловлювання	римований сленг

Дослідивши та проаналізувавши основні характерні особливості вимови голосних та приголосних звуків Бірмінгемського діалекту та діалекту Кокні, наступним кроком у нашій роботі було порівняти кількісні дані з використання знайдених характерних рис. Результати аналізу зображено на Рис. 3.4.

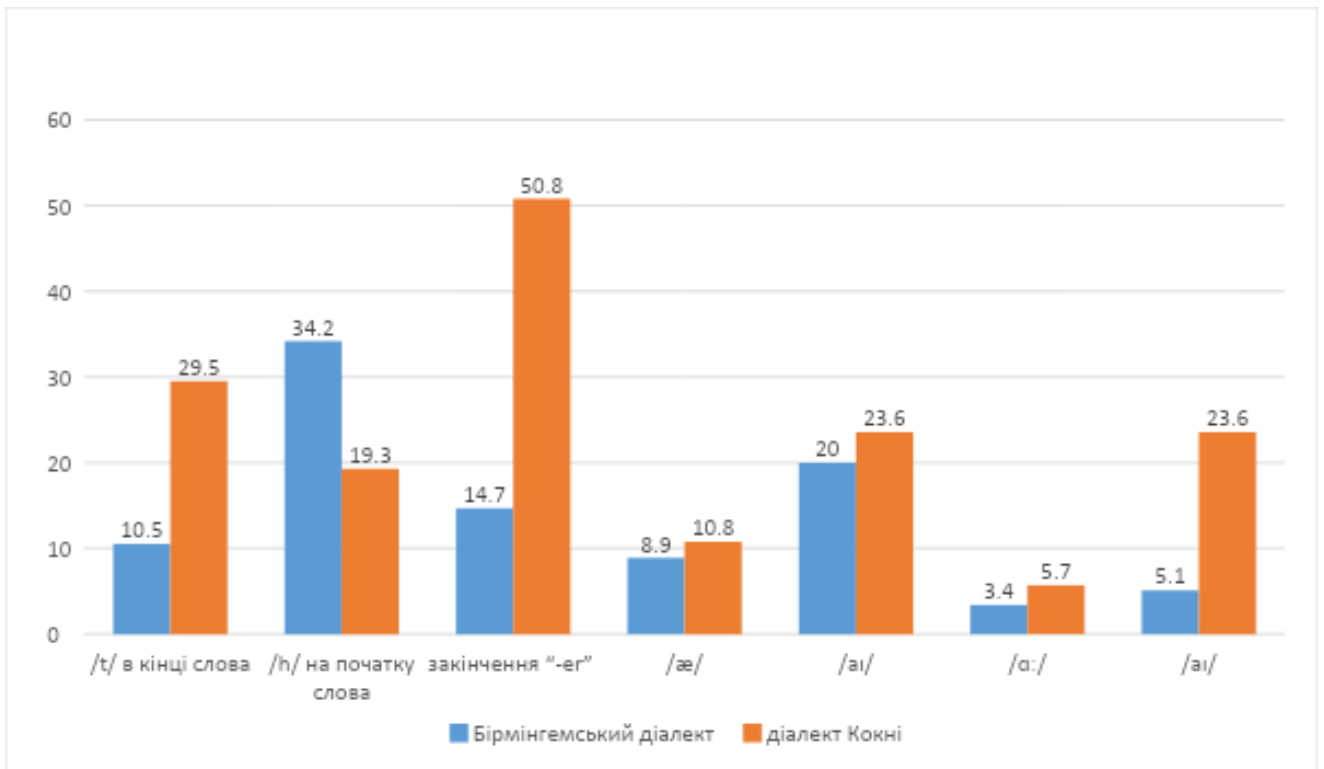

Рис. 3.4 Порівняльна діаграма вживання фонетичних особливостей Бірмінгемського та Кокні діалектів

Висновки до розділу 3

Проаналізувавши на фонетичному рівні 1 сезон британського комедійного телесеріалу «Only fools and horses», можна дійти висновку, що діалект Кокні має такі характерні риси:

1. До особливостей вимови приголосних звуків можна віднести: використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звука /t/ (25,9%), напр. *later* /'laɪʔə/, *what* /wɒʔ/; реалізацію звука /w/ замість /l/ в кінці складу (13,9%), напр. “*kill*” /kɪw/, “*well*” /wew/, “*model*” /'mɒdv/, “*alright*” /ɔ:w'raɪ/; вимову /ɪn/ у закінченнях «-ing» (14,6%) напр. “*tasting*” /'ʔeɪstɪn/. Найхарактернішою особливістю виявилася вимова твердого приступу /ʔ/ (120 прикладів, 25,9%). Також часто вживаним виявилася відсутність звука /h/ на початку слова (19,3%) і вимова закінчення «-ing» як /ɪn/ (14,6%).

2. Характерними особливостями вимови голосних звуків можна вважати вимову звуку /e/ замість /æ/ (5,7%), напр. “*bat*” /beʔ/, “*that*” /veʔ/; вимову звуку /æ/ замість /ʌ/ (10,8%); зміну дифтонгу /aɪ/ на /ɔɪ/, напр. “*price*” /prɔɪs/; реалізацію монофтонга /ɑ:/ замість дифтонга /aʊ/ (5,7%), напр. “*about*” /ə'ba:ʔ/. найхарактернішою особливістю виявилася вимова голосного звуку /ɔ:/ замість дифтонгу /əʊ/ (70 прикладів, 33%). Також часто вживаним виявилася вимова дифтонгу /aɪ/ замість /eɪ/ (23,6%) і вимова дифтонгу /ɔɪ/ замість /aɪ/ (21,2%).

3. Іншими фонетичними особливостями вважають римовану вимову, тобто вживання різних словосполучень замість певних слів, де останнє слово римується з тим, що малось на увазі;

4. Проаналізувавши спільні та відмінні риси обох діалектів, ми дійшли до висновку, що до спільних рис можна віднести лише їх від стандартного варіанту англійської мови; ігнорування звуку /h/ на початку слова; вимова звуку /æ/ замість /ʌ/ у деяких словах. Таким чином, решту особливостей слід вважати відмінними.

ВИСНОВКИ

Основна мета нашого дослідження полягала у встановленні характерних фонетичних особливостей Бірмінгемського діалекту та діалекту Кокні шляхом визначення особливостей їхнього функціонування в сучасній англійській мові. Для її досягнення були поставлені конкретні завдання, в ході розв'язання яких нам вдалось:

1. Встановити зміст та структуру поняття «діалект», опираючись на порівняння думок різних науковців. В результаті дослідження та аналізу лінгвістичної літератури було виявлено, що діалект – це різновид мови, який використовується у якості засобу спілкування особами, які пов'язані певною територіальною, соціальною або професійною спільністю, а також відрізняється від інших подібних їй варіантів у фонетичному, лексичному і граматичному аспектах. Крім того, ми дослідили характерні ознаки діалекту. А. Коновалов виділяє три ознаки: структурну, соціальну та територіальну. Л. Бараннікова додає наявність достатнього ступеня його подібності щонайменше з однією конкретною мовою; відсутність у макросоціальному середовищі мови, частиною якої він був історично; відсутність офіційних дидактичних норм письмової форми та вимови діалекту.

2. Проаналізувати та описати основні класифікації діалектів англійської мови. Ми прийшли до висновку, що найдоцільнішою вважається класифікація А. Елліса, який визначив п'ять підгруп: північні діалекти, середні діалекти (або діалекти Мідленду), східні діалекти, західні діалекти, південні діалекти. О. Соколова, в свою чергу, виділила лише дві групи. Крім того, деякі мовознавці вважають, що будь-який діалект англійської мови може бути ідентифікований на основі властивої йому цілком певної сукупності ознак. Найбільш загальними критеріями для виділення того або іншого діалекту є соціокультурний рівень мовців, походження діалектів, регіон, тип місцевості та ступінь їхньої уживаності.

3. Дослідити різновидність діалектів англійської мови. Ми проаналізували дев'ять діалектів англійської мови та виявили, що кожен діалект відрізняється від орфоепічної норми певними фонологічними та лексичними особливостями. Найбільш віддаленими від літературної мови вважаються східно-англійський і західно-англійський діалекти. Хоча всі діалекти є досить різними, деякі з них мають спільні ознаки, наприклад, закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ та приголосна фонема /h/ не вимовляється на початку слова.

4. Визначити характерні фонетичні особливості Бірмінгемського діалекту на основі британських телесеріалів «Peaky Blinders». Підсумувавши та систематизувавши отриману в ході нашого дослідження інформацію ми дійшли до висновку, що характерними особливостями вимови приголосних звуків можна вважати ігнорування звуку /h/ на початку слова (34,2%), напр. “*your horses*” /jɔːr ˈɔːsɪz/, “*at the hospital*” /æt ðə ˈaːspɪtəl/; а також звуку /t/ у кінці слова (10,5%), напр. *what* /wɒ/. Крім того, бірмінгемський акцент вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється (18,4%), напр. *first* /ˈfɛst/, *mother* /ˈmʊðə/. Однією з характерних рис виявилася вживання звуку /r/, якщо літера “r” стоїть перед голосним (22,1%) і опущення звуку /r/ (18,4%). До особливостей вимови голосних звуків можна віднести вимову звуку /ʊ/ замість /ʌ/ (46,8%), напр. *but* /bʊt/, *cut* /kʊt/ , *monkey* /ˈmɒŋ.ki/, *under* /ˈʊn.dər/, *brother* /ˈbrʊðə/; вимову звуку /æ/ у таких словах як *after* /ˈæftər/, *bath* /bæθ/, *laugh* /læf/, *ask* /ˈæsk/ (8,9%). Також якщо літера “y” стоїть в кінці слова, то вона вимовляється як /aɪ/ (5,1%), напр. *penny* /ˈpenaɪ/, *money* /ˈmʌnaɪ/, *funny* /ˈfʌnaɪ/. Також часто вживаним виявилася зміна дифтонгу /eɪ/ на /aɪ/ та реалізація дифтонгу /aʊ/ замість /əʊ/. Іншими фонетичними особливостями вважають: мелодійну вимову; інтонацію незавершеного висловлювання, тобто в кінці речення незначне підвищення висоти перед паузою та відсутність пауз між словами, коли кожна частина речення вимовляється наче одне слово.

5. Виділили певні характерні риси вимови діалекту Кокні на основі британського телесеріалу «Only fools and horses». До особливостей вимови приголосних звуків можна віднести: використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звука /t/ (25,9%), напр. *later* /'laɪʔə/, *what* /wɒʔ/; реалізацію звука /w/ замість /l/ в кінці складу (13,9%), напр. “*kill*” /kɪw/, “*well*” /wew/, “*model*” /'mɒdv/, “*alright*” /ɔ:w'raɪ/; вимову /ɪn/ у закінченнях «-ing» (14,6%) напр. “*tasting*” /'ʔeɪstɪn/. Найхарактернішою особливістю виявилася вимова твердого приступу /ʔ/ (120 прикладів, 25,9%). Також часто вживаним виявилася відсутність звука /h/ на початку слова (19,3%) і вимова закінчення «-ing» як /ɪn/ (14,6%). Характерними особливостями вимови голосних звуків можна вважати вимову звуку /e/ замість /æ/ (5,7%), напр. “*bat*” /beʔ/, “*that*” /veʔ/; вимову звуку /æ/ замість /ʌ/ (10,8%); реалізацію монофтонга /ɑ:/ замість дифтонга /aʊ/ (5,7%), напр. “*about*” /ə'ba:ʔ/. Провідною особливістю виявилася вимова голосного звуку /ɔ:/ замість дифтонгу /əʊ/ (70 прикладів, 33%). Також часто вживаним виявилася вимова дифтонгу /aɪ/ замість /eɪ/ (23,6%) і вимова дифтонгу /ɔɪ/ замість /aɪ/ (21,2%). Іншими фонетичними особливостями вважають римовану вимову, тобто вживання різних словосполучень замість певних слів, де останнє слово римується з тим, що малось на увазі.

Крім того, проаналізувавши спільні та відмінні риси обох діалектів, ми дійшли до висновку, що до спільних рис можна віднести лише їх від стандартного варіанту англійської мови; ігнорування звуку /h/ на початку слова; вимова звуку /æ/ замість /ʌ/ у деяких словах. Таким чином, решту особливостей слід вважати відмінними.

Проведене дослідження, хоч і не вичерпує всіх аспектів роботи з регіональними діалектами англійської мови та зумовлює потребу в подальшій праці з приводу цього питання, та все ж забезпечує досягнення основної поставленої мети дипломної роботи. Наступним кроком може бути глибше дослідження класифікацій діалектів англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврорин В. А. Проблемы изучения функциональной стороны языка (к вопросу о предмете социолингвистики). Л.: Наука, 1975. 274 с.
2. Баранникова Л. И. О разграничении языка и диалекта / Язык и общество. М.: Наука, 1968. С. 170-180.
3. Блумфилд Л. Язык. М.: Прогресс, 1968. 608 с.
4. Бондалетов В. Д. Социальная лингвистика. М.: Просвещение, 1987. 160 с.
5. Брозович Д. Славянские стандартные языки и сравнительный метод / Вопросы языкознания. М: Наука, 1967, № 1, С. 3-33.
6. Бубенникова О. А. Английские диалекты в современную эпоху / Вестник МГУ. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. 1998, № 2, С. 77-88.
7. Домашнев А. И. О границах литературного и национального языка / Вопросы языкознания. 1978, № 2, С. 3-19.
8. Жирмунский В. М. О некоторых проблемах лингвистической географии / Вопросы языкознания. №4, Л.: Академия наук СССР, 1954. С. 37-45.
9. Колісник М. П. Уточнення змістового насичення терміна «діалект». Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 129. – С. 478-483.
10. Коновалов А. В. Социокультурные особенности функционирования современных британских диалектов (на материале западно-центральных диалектов): дис. ...канд. филол. наук: 10.02.19 / Коновалов Артем Владимирович. М., 2005. 176 с.
11. Меркурьева В. Б. Диалект и литературный язык в немецкоязычных драмах: отношение комплементарности и изоморфизма: дис. ... д-ра

- філол. наук: 10.02.04 / Меркурьева Вера Брониславовна. Иркутск, 2005. 408 с.
12. Михеева Н. Ф. К вопросу о классификации диалектов романогерманских языков / Вестник РУДН: Лингвистика. М.: Изд-во РУДН, 2004, №6, С. 9-20.
 13. Ощепкова В. В. Язык и культура Великобритании, США, Канады, Австралии, Новой Зеландии. М.: Глосса, 2004. 336 с.
 14. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля: К, 2006. 716 с.
 15. Серебрянникова Б. А. Общее языкознание: Формы существования, функции, история языка. М.: Наука, 1990. 608 с.
 16. Соколова М. А., Гунтовт К. П., Пихалова И. С., Пихалова Р. Н. Теоретическая фонетика английского языка: учебник для студентов институтов и факультетов иностранных языков. М.: ВШ, 1991. 240 с.
 17. Солнцев В. М. Вариативность как общее свойство языковой системы / Вопросы языкознания. М.: Наука, 1984, № 2, С. 31-42.
 18. Филин Ф. П. К вопросу о так называемой национальной диалектной основе русского национального языка / Вопросы образования восточнославянских национальных языков. М., 1962. С. 57-64.
 19. Швейцер А. Д. Литературный английский язык в США и Англии. М.: URSS, 2008. 199 с.
 20. Ярцева В. Н. Развитие национального литературного английского языка. М.: Наука, 1969. 286 с.
 21. Beal J. C. Language and Region. – L.; N.Y.: Routledge, 2006. 117 p.
 22. Bolinger D. L. Accent is Predictable (If you're a Mind-reader). Language, 1979, № 48, P. 633-644.
 23. Brook G. L. English dialects. – N. Y.: Oxford, 1965. 323 p.

24. Chambers J. K. Trudgill P. *Dialectolog*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. 218 p.
25. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 489 p.
26. Ellis A. J. *On early English Pronunciation*. L.: Trübner & Co., 1869-1886. 835 p.
27. Hughes A., Trudgill P. *English accents and dialects: introduction to social and regional varieties of British English*. London: Arnold, 1993. 98 p.
28. Joyce P. *The people's English: Language and Class in England. Language, Self and Society. A Social History of Language*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991. P. 154-183.
29. Kurath H. *Linguistic atlas of New England*. Rhode Island: Brown University Providence, 1939-1943. 733 p.
30. O'Connor J. D. *Phonetics*. London: Penguin Books, 1991. 320 p.
31. Only fools and horses. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Only_Fools_and_Horses (дата звернення 05.19.2022)
32. Parashchuk V. *Accents of English: Phonological Aspects of Varieties Differentiation / Наукові записки Кіровоградського держ. пед. ун-ту. Серія філологічні науки. – Випуск 22. – 2000. P. 162-177.*
33. Peaky Blinders (TV series). URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Peaky_Blinders_\(TV_series\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Peaky_Blinders_(TV_series)) (дата звернення 25.10.2022)
34. Quirk R. *The use of English*. London. 1962. 285 p.
35. Trudgill P. *Dialects*. L.: Routledge, 1994. 80 p.
36. Trudgill P. *The Dialects of England*. Cambridge: The Macmillan Company, 2000. 154 p.

37. Yule G. The Study of Language. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1996. 282 p.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

38. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. М.: Сов. Энциклопедия, 1966. 606 с.
39. Ганич Д. І., Олійник І. С.. Словник лінгвістичних термінів. К.: Вища школа, 1985. 360 с.
40. Каленюк С.О. Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. Миколаїв, 2017. 192 с.
41. Ярцева В. Н. Лингвистический энциклопедический словарь. М.: Сов. энциклопедия, 1990. 685 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

42. Learn the English Birmingham Accent with the Peaky Blinders. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TltSgaUR-0A> (дата звернення 07.02.2022)
43. Only fools and horses. A Slow Bus To Childhood. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_5.htm (дата звернення 11.12.2022)

44. Only fools and horses. Big Brother. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_1.htm (дата звернення 08.12.2022)
45. Only fools and horses. Cash and Curry. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_3.htm (дата звернення 08.12.2022)
46. Only fools and horses. Christmas Crackers. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_7.htm (дата звернення 11.12.2022)
47. Only fools and horses. Go West Young Man. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_2.htm (дата звернення 08.12.2022)
48. Only fools and horses. The Russians Are Coming. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_6.htm (дата звернення 11.12.2022)
49. Only fools and horses. The Second Time Around. URL: https://www.geocities.ws/hookyscripts/Episode_4.htm (дата звернення 08.12.2022)
50. Peaky Blinders about. URL: <https://peakyblinders.tv/about/> (дата звернення 25.10.2022)
51. Peaky Blinders. Episode 1. URL: <https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-1.html> (дата звернення 07.12.2022)
52. Peaky Blinders. Episode 2. URL: <https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-2.html> (дата звернення 07.12.2022)

53. Peaky Blinders. Episode 3. URL:
<https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-3.html> (дата
звернення 07.12.2022)
54. Peaky Blinders. Episode 4. URL:
<https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-4.html> (дата
звернення 10.12.2022)
55. Peaky Blinders. Episode 5. URL:
<https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-5.html> (дата
звернення 10.12.2022)
56. Peaky Blinders. Episode 6. URL:
<https://subsaga.com/bbc/drama/peaky-blinders/series-1/episode-6.html>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Особливості вимови приголосних звуків британського телесеріалу «Peakу Blinders»:

- бірмінгемський акцент вважається неротичним, тобто звук /r/ не вимовляється, напр. *first* /'fest/

*You've **heard** /ɜ:d/ of me. I've **heard** /ɜ:d/ of you. As a matter of fact... it is the Holy Grail I'm looking **for** /fɔ:/. Something precious. Something stolen. Perhaps you know what I'm talking about [52].*

*No ... you don't **parley** /'pa:li/ when you're on the back foot. We'll strike a blow back **first** /'fest/ [52].*

***Inspector** /ɪn'spektə/, I responded to your invitation because I want us to understand each **other** /'ʌðə/. I am a businessman. I want to make my business successful [52].*

*You'd **work** /wɜ:k/ **for** /fɔ:/ me? [53]*

*So you **are** /æ/ coming to the races? Two pounds, ten shillings. Ten shillings. Buy something red. To match his handkerchief [53].*

*God takes the best **first** /'fest/ [54].*

*Does this **poor** /pɔə/ girl know you're going to marry her or **are** /a:/ you going to spring it on her all of a sudden? [54]*

*When we gave up ground to the Germans... we'd leave behind booby traps, set up with wires. And we'd leave wire cutters as **part** /pæ/ of the joke [54]*

Boys, no. It's not in **here** /ɪə/. If it was in **here** /ɪə/, it would have blown by now. It was my name on that bullet Erasmus sent. He's set a trap all right. But he's set it up just **for** /fɔː/ me [54]

Which **door** /dɔː/ did you open to come in, Finn? [54]

I need **your** /jɔː/ boys [54]

For /fɔː/ what? [54]

I'm collecting **smart** /smɑː/ people. But I need strong men too. Now **your** /jɔː/ boys should know this, we now get the winner in one of every three races **before** /bɪ'fɔː/ the race even **starts** /stɑːts/ [54]

Now ... **before** /bɪ'fɔː/ I give you the address ... I want **your word** /jɔː wɜːd/ ... that you will let Freddie Thorne and my sister leave the city [54].

I'd say **our** /aʊə/ little truce is proving productive **for** /fɔː/ both of us, **Inspector** /ɪn'spektə/ [54].

That's how it **works** /wɜːks/. None of us know each **other's** /'ʌðəz/ addresses. So, you've wasted **your** /jɔː/ fucking time [54].

You **forget** /fə'gɛ/, **Inspector** /ɪn'spektə/. I have my family. Enjoy **your** /jɔː/ day [56].

Go on, Tommy, go out the back, give her a good seeing to **before** /bɪ'fɔː/ we go [56].

- закінчення “-er” реалізується як /ə/

What the kids need is a **mother** /'mʊðə/. So, that's why I'm getting married [54]

*Right, I want it known... if anyone calls her a "whore" again, I will push the barrel of my **revolver** /rɪ 'vɒlvə/ down their throats and blow the word back down into their hearts [54]*

*Inspector, Stanly Chapman is a **bigger** /'bɪgə/ fish than Freddie Thorne [54].*

*The difficulty with undercover work, Grace, is to **remember** /rɪ 'membə/ what you are [55].*

*Mr Marston, I believe? The **ringmaster** /'rɪŋ, mæstə/? [55]*

*You're much **better** /'betə/ with him than I am. He settles **quicker** /'kwɪkə/ with me cos he can't smell the milk [56].*

*Well, you **never** /'nevə/ knew my children, did you? [56]*

***Never** /'nevə/ had reason to [56].*

*I will have one of the biggest legal racetrack syndicates in the country. And I'm going to close down some of that **other** /'ʌðə/ stuff [56].*

*And another thing. You have a contract of employment. With a real limited company. You **remember** /rɪ 'membə/? [56]*

*The future is no **longer** /'lɒŋgə/ my concern, **either** /'aɪðə/ [56].*

- якщо після "r" стоїть голосний, тоді звук /r/ з'являється, напр. *for example* /fɔ:r ɪg 'zæm.pəl/

*Inspector, I responded to **your invitation** /jɔ:r ,ɪnvi 'taɪfən/ because I want us to understand each other. I am a businessman. I want to make my business successful [52].*

*I think **perhaps** /pə 'ra:ps/ we could be [52].*

Now why would I shake the hand of a man who didn't even fight **for his** /fɔːr ɪz/ country? [52]

Curly, Curly. Tell me. Tell me, Curly, what's wrong with **your horse** /jɔːr ɔːs/? [52]

Then I'll tell you. Ada and Freddie Thorne were married today. They defied **your orders** /jɔːr 'ɔːdəz/, they haven't left the city. I'll deal with it. Thomas...I'll deal with it [53].

You get **Freddie** /'frɛdi/ out of town, Poll. **Or else** /ɔːr əls/ I'll deal with it myself [53].

For us /fɔːr ʊs/. **For a** /fɔːr ə/ honeymoon that goes on **for ever** /fɔːr 'ɛvə/ [53].

You are **right** /raɪt/, Poll. On my oath. Tell **Freddie** /'frɛdi/ it's safe [55].

And it's me who runs the business of the heart in this family. And as **far as** /fær æz/ I'm concerned, **you're a** /jʊər ə/ snitch from the Parish. And if you're not gone from this city by tomorrow... I'll kill you myself. Now, go [56].

- ігнорування звуку /h/ на початку слова, напр. “your horses” /jɔːr 'ɔːsɪz/

They'd **have** /aːv/ you up against a wall [51].

Well, I **hope** /aʊp/ you know a lot of songs [51].

He /iː/ said **he** /iː/ wants us to **help** /ɛlp/ **him** /ɪm/. **He** /iː/ knew all about our war records. **He** /iː/ said we're patriots...like **him** /ɪm/. **He** /iː/ wants us to be **his** /ɪz/ eyes and ears [51].

What do you know about France, you war-shy Gypsy bastard? So this is the **horse** /ɔːs/ [52].

No. I'll tell you what **he** /i:/ sees. **He** /i:/ sees machine guns, and rifles, and ammunition, and some glorious revolution [52].

He /i:/ won't be returning to the city. I'll make **him** /ɪm/ part of our deal [52].

Now why would I shake the **hand** /ɑ:nd/ of a man who didn't even fight for **his** /ɪz/ country? [52]

We are going to stay **here** /ɪər/ and we'll marry **here** /ɪər/, with our baby [53].

Oh, I don't pay for suits. My suits are on the **house** /aʊs/ or the **house** /aʊs/ burns down [53].

What the bloody **hell** /ɛl/ is she doing **here** /ɪər/? [53]

You think I can't **handle** /ɑ:ndl/ Tommy Shelby? [53]

You **hear** /ɪər/ that, boys? The same whistles they used to blow to send us over the top, they now blow to try and break us up. So before the Specials get **here** /ɪər/, raise a **hand** /ɑ:nd/, all those who want to strike... [53]

I know **he** /i:/ is. And **he's** /ɪz/ with Ada. **How hard** /aʊ æd/ can it be to find the only girl in Birmingham with four-inch **heels** /i:lz/ eh? [53]

To **hell** /ɛl/ with them [54]

I've **had** /ɑ:d/ a tip-off, I need this bet [54]

John is in the Garrison. **He** /i:/ says **he** /i:/ wants a meeting about a family matter. After he's said **his** /ɪz/ piece **he'll** /i:l/ come back and take **his** /ɪz/ place with Scudboat [54]

Listen, Tommy. Welcome her to the family. As someone who's **had** /ɑ:d/ a **hard** /æd/ life. All right? Because, I need someone. All right, the kids need someone [54].

What the bloody hell **happened** /ɑ:pænd/ **here** /ɪər/? [54]

*He /i:/ is currently **holding** /'aʊldɪŋ/ £200 in cash. Given to the Communist party by the Russian Government. That's right, Chapman **has** /a:z/ snow on **his** /ɪz/ boots and all you'll need is a shovel. If **he** /i:/ talks, you'll **have** /a:v/ proof. You might even get that medal [54].*

*You went after **him** /ɪm/ because **he** /i:/ was IRA [55].*

*I followed **him** /ɪm/ because I thought **he** /i:/ might **have** /a:v/ information [55].*

*We **hate** /aɪt/ people. And they in turn **hate** /aɪt/ us. And fear us [56].*

*Oh, is this **how** /aʊ/ it's going to be, eh? You waiting at **home** /aʊm/ for me, saying, "What time do you call this?" [56]*

- ігнорування звуку /t/ у кінці слова, напр *what* /wɒ/

*Your sister and Freddie **got** /gɒ/ back this morning [54]*

*No, no, she **doesn't** /dʌzŋ/ have religion. But... Well, she loves me. Now, listen, Tommy. I **won't** /wɔʊn/ do it /ɪ/ **without** /wɪ 'ðaʊ/. your blessing. But of all the people in the world... I **want** /wɒn/ you to see it... as brave [54]*

*I **want** /wɒn/ you to climb **out** /aʊ/ exactly the same way you climbed in, OK? No, no... Finn! Clear! [54]*

*I **get** /gɛ/ the information ... and protection and you ... Wel l... you **get** /gɛ/ Bolsheviks [54].*

*If you think **that** /ðɑ:/, you're the only one who does [55].*

*Yeah, well ... he's been **different** /'dɪfrən/, you know, since the war [55].*

*You never talk **about** /ə 'baʊ/ them [56].*

*Cos Tommy wouldn't **let** /lɛ/ them. Cos Tommy won't **let** /lɛ/ them walk all over us. Now **it** /ɪ/ is Tommy who has given strength and power to this family. Cos he*

knows...you have to be as bad as them above in order to survive. I'm telling you this cos I want you to forgive him [56].

I want /wɒn/ to get /gɛ/ a message to Campbell. I can't let /lɛ/ them move me to Brixton. If I go to Brixton, they'll kill me [56].

We'll talk about it /ə 'baʊ ɪ/ more when I get /gɛ/ back. All right? [56]

ДОДАТОК Б

Характерними особливостями вимови голосних звуків британського телесеріалу «Peaky Blinders»:

- ВИМОВА звуку /ʊ/ замість /ʌ/, напр. *but* /bʊt/, *cut* /kʊt/ , *monkey* /'mʊŋ.ki/, *under* /'ʊn.dər/, *brother* /'brʊðə/

Fortune drops something valuable in your lap, you don't just dump it on the bank of the cut /kʊt/ [51].

I died over there anyway, Tommy. I left my fucking brains in the mud /mʊd/ [51].

Where are you? It bloody won /blɔdi wɒn!/ Monaghan Boy bloody won /blɔdi wɒn!/ [51]

All the better for getting the city smoke out of me lungs /lʌŋz/ [52].

Are you Lee boys laughing at my brother /'brʊðə/? Are you? Eh? [52].

I never said nothing /'nʊθɪŋ/ to that copper about smashing up bloody /blɔdi/ houses... [52]

Hand out some cash to the landlords of the pubs /pʊbz/. Pay some veterans to fix the places up /ʊp/ [52].

*The **guns /gʊnz/** are not spoken of. Right? [52]*

*Here, eh ... there's a telephone call for you, sir, on the **London /'lʌndən/** line [52].*

*We've got a **couple /'kʊpl/** of changes coming in, John. Rock Ferry down to eight [ep.2].*

*Your best mate since school! The man who saved your life in France! So go on! Go on, **cut /kʊt/** him! **Cut /kʊt/** him **up /ʊp/** and **chuck /tʃʊk/** him in the **cut /kʊt/** [52].*

*I taught you well. And you fixed this race without the permission of Billy Kimber. Obviously, I didn't teach you well **enough /ɪ'noʊf/**. Rule one, you don't **punch /pʌntʃ/** above your weight [52].*

*No. I'll tell you what he sees. He sees machine **guns /gʊnz/**, and rifles, and ammunition, and **some /sʊm/** glorious revolution [52].*

*You and your Specials will leave my businesses alone from now on. No more raids into our territory, no more smashing **up pubs /ʊp pʊbz/** and no more lifting my **runners /'rʌnəz/**. You will turn a blind eye to all my gambling operations. Also, I am planning an expansion. Onto the racetracks. I intend to do business with Billy Kimber. He **runs /rʌnz/** most of the legal track-side betting outside of **London /'lʌndən/**. He has policemen on his payroll. I want you to put in a word with the Chief Inspector at Gloucestershire that his men should leave me alone when I make my move [52].*

*What I want makes no difference. It's not me you're dressing **up /ʊp/** for [53].*

*Anyone with **money /'mʌni/** and good intentions is welcome in the Garrison. Now...you said you had business [53].*

***Guns /gʊnz/**, Mr Shelby. A serious amount of **guns /gʊnz/** [53].*

*Maguire, will you **shut up /ʃʊt ʊp/?** [53]*

*You said your spy was a woman, sir. I **wondered** /'wɒndəd/ if now there was now a policy. Shoot to kill. Like there was in Belfast [53].*

*It's all right. I **come** /kɒm/ as a friend. You're collecting your suit for Cheltenham - it's very nice [53].*

*I'll tell you where to find the **guns** /gʌnz/ [54].*

*We're **just** /dʒʌst/ taking back what's ours. There's **money** /'mʌni/ here. Search everywhere [54]*

*The truth is, my kids have been **running bloody** /'rʌniŋ 'blɒdi/ rings around me. **Running** /'rʌniŋ/ barefoot with the dogs until all hours [54]*

- дифтонг /eɪ/ змінюється на /aɪ/, напр. *fame* /faɪm/, *game* /gaɪm/, *name* /naɪm/

***They've taken** /ðəɪv 'taɪkən/ anything **they** /ðəɪ/ can **lay** /laɪ/ their hands on. Four cash boxes [54]*

*I **say** /saɪ/ enough. Your boys tried to kill me - it didn't work [54].*

*Your **face** /faɪs/ is a picture [54].*

*"Spot-on", as **they say** /ðəɪ saɪ/ in London society. Now, go and interrogate Mr Chapman and do not **make** /meɪk/ the **mistake** /mɪs'taɪk/ of being too gentle [54].*

*I thank God for my wonderful sons. This is cause for a **celebration** /,selɪ'breɪʃən/! [55]*

*A few months ago a man **named** /naɪmd/ Ryan **came** /kaɪm/ to this **place** /pleɪs/ with a view to buying some goods from you [55]*

*We fight them here. **Today** /tə'daɪ/. Alone [56].*

- дифтонг /əʊ / реалізується як /aʊ/, напр. *float* /flaʊt/, *goat* /gaʊt/

*I tried following them...but Freddie's **so** /səʊ/ good at getting away [54]*

*How do you **know** /naʊ/? Police **don't** /daʊn/ spill that information [54].*

*He's off the bloody rails, is what he is. If he'll turn **nose** /naʊz/ on his best mate... [55]*

*Ain't he heard **nobody** /'naʊbədi/ in Smallheath craps in a pot without the decree of Tommy Almighty? [55]*

*Now look, Grace, if you **know** /naʊ/ what's good for you, you **don't** /daʊn/ ask questions about things that **don't** /daʊn/ concern you [55].*

- МОНОФТОНГ /ɑ:/ ЗМІНЮЄТЬСЯ НА /æ/, НАПР. *bath* /bæθ/, *grass* /græs/

*The police came and took his **father** /'fæðə/ away. You liar! [55]*

*Bless you, **Father** /'fæðə/, for these bounties we are about to receive... [55]*

*The boy needs a hiding, if you **ask** /æsk/ me [55].*

*Before the day is over, your **heart** /hɜ:t/ will be broken...just the same as mine [56].*

- МОНОФТОНГ /æ/ЗМІНЮЄТЬСЯ НА /ɑ:/, НАПР. *anything* /' a:nɪθɪŋ/

*Your sister's in there giving birth. There's one **man** /mɑ:n/ who should be here [55].*

*Open up, love. I brought more things for you **and** /ɑ:nd/ the baby. I've got some fresh eggs **and** /ɑ:nd/ bread... [55]*

*The **black** /blɑ:k/ star day is the day we take out Billy Kimber **and** /ɑ:nd/ his men. No-one knows this! [55]*

Yes, well, these here are civilised parts. **Man** /ma:n/ wants to set his stall up with fellas **lamping** /'la:mpɪŋ/ each other, he needs himself a licence [55].

I'm the guest of the head of this **family** /'fa:mɪləɪ/, so why don't you tend to your **mangle** /'ma:ŋɡl/ or your scuttle? [55]

I **am** /a:m/ taking five pounds from petty **cash** /ka:f/ all right? [55]

We don't **have** /æv/ five pounds in petty **cash** /ka:f/ [55].

Danny /'da:ni/ Whizz **Bang** /ba:ŋ/, **hangs** /a:ŋz round the pubs in Camden Town Wharf for us. He keeps his ears open for business. He's a good **man** /ma:n/ [55].

Yeah, well ... the war **can** /ka:n/ change a **man** /ma:n/. Speaking for myself, anyway [55].

And /a:nd/ they never told me where they took them. **And** /a:nd/ they did it cos they could. **And** /a:nd/ cos I was weak. But they will never take your baby away from you. Do you know why? [56]

When will you be **back** /ba:k/? [56]

- звук /ju:/ реалізується як /əʊ /

I got **you** /əʊ/ ten minutes with her. **You** /əʊ/ can at least say thank **you** /əʊ/. It's easier to get to see the Pope these days [54]

This family needed **you** /əʊ/ ten years ago when **you** /əʊ/ walked out on it. Not now [55].

- якщо літера “у” стоїть в кінці слова, то вона вимовляється як /aɪ/, напр. *penny* /'penaɪ/

*You're a dreamer, Freddie. You give **money** /'mʌnaɪ/ away while we rot in here... [54]*

***Money** /'mʌnaɪ/? **What money** /'mʌnaɪ/? [54]*

*Guns, Mr Shelby. We'd pay good **money** /'mʌnaɪ / [55].*

*Except when it ends in **tragedy** /'tra:dʒɪdaɪ/ [55].*

*Was she involved in the **discovery** /dɪs 'kʌvərəɪ/? Does she deserve some kind of commendation? [56]*

ДОДАТОК В

Особливості вимови приголосних звуків британського серіалу «Only Fools and horses»:

- використання гортанного зімкнення (твердого приступу) замість звука /t/, напр. *later* /'laɪ?ə/, *what* /wʌ?/

*I mean **what** /wʌ?/ is it with you, eh? Are you trying to corner the world's gold market /'ma:kɪ?/ or have you **just got** /dʒæs? ɡʌ?/ a thing **about** /ə 'ba:??/ wedding cakes? [49]*

***Cut it out** /kæ? ɪ? a:??/, what have you been doing sniffing **that** /ve?/ glue again have you? [49]*

*Hello, sorry about that Trigger, yeah, no just Rodney having one of his fits... Anyway what d'you **want to** /wʌn? ʔu:/ phone me **about** /ə 'ba:??/? **What** /wʌ?/ do you mean it's a delicate **matter** /'me?ə/? No, I know you're a **mate** /maɪ?/! No, I won't say*

*that you're interfering! I promise I won't tell you to mind your own business. Just say **what** /wɒʔ/ you **want** /wɒnʔ/ to say will you... Yeah... Oh did I? Did you? Did he? Well listen Trigger, why don't you mind your own bloody business, eh? Who do you think you are interfering? Look, you just keep your nose **out of it** /ɑ:ʔ ɒv ɪʔ/, alright? [49]*

*D'you know **what** /wɒʔ/ he had the audacity **to** /ʔu:/ say, he phoned me up **to** /ʔu:/ say he heard **last night that** /la:sʔ nɔɪʔ veʔ/ the police had investigated Bobby Finch's death. Apparently he died of ... food poisoning! [49]*

*Oh yeah, I meant to **talk** /ʔɔ:k/ to you **about that** /ə 'bɑ:ʔ veʔ/! [43]*

*Oh, **it doesn't matter** /ɪʔ dæznʔ 'meʔə/, **it's not** /ɪʔs nɒʔ/ the end of the world is **it** / ɪʔ/[48].*

*I **thought that's** /fɔ:ʔ veʔs/ exactly **what it** /wɒʔ ɪʔ/ was [48].*

*That's the idea of it, you plonker! Grandad'll never wear **that** /ðeʔ/! Anyway, cooking the Christmas dinner has become Grandad's purpose in life. All year long he **sits** /sɪʔs/ in that chair watching the **tellies** /'ʔelɪz/ like an unoiled redundant cog **but** /bæʔ/ knows **that** /veʔ/ come Christmas he can whir into action. **It's** /ɪʔs/ his role within the family circle. **It** /ɪʔ/ makes him feel **that** /veʔ/ he still has an important **part** /pa:ʔ/ to play, y'know **that** /veʔ/ he's still needed! You don't want to **take that** /ʔaɪk veʔ/ away from him do you? All for the sake of a **little bit** /'lɪʔl bɪʔ/ of... [46]*

*What do you mean **got** /gɒʔ/ to be careful **about** /ə 'bɑ:ʔ/ which charity you choose? [46]*

*You **took** /ʔɒk/ the bag **out didn't** /ɑ:ʔ dɪdnʔ/ you? [46]*

***Right** /rɔɪʔ/ I've got **it** /ɪʔ/. No, **shut** /ʃæʔ/ up, **shut** /ʃæʔ/ up. This is **what** /wɒʔ/ we're gonna do. You leave the club [46].*

***What sort** /wɒʔ sɔ:ʔ/ of conversation you going to engage them in? I mean you always **tell** /ʔel/ lies, don't you? You **tell** /ʔel/ 'em we've got flash cars and we're film producers and we **got** /gɒʔ/ a **private jet** /'prɪvɪʔ dʒeʔ/! [46]*

But /bæ?/ I never know what /wɒ?/ to say. I get /gɛ?/ embarrassed! Let's just tell /lɛ?s dʒæ:s? ?ɛl/ 'em the truth /?ru:f/. Tell /?ɛl/ 'em about our likes and what /wɒ?/ we do [46].

- на початку слова звук /θ/ реалізується як /f/, напр. “Thursday” /'fɜ:zdaɪ/

22,500, quite right Rodney. No I had the RAC do a 500-mile road test on it. Well you know better safe than sorry that's what I always say. It's beautiful though isn't it? Beautiful. What do you think /fɪŋk/? Son et lumiere wouldn't you say? [47]

Yes, look, there was nothing /'nɔ:θɪŋ/ wrong with that car! [47]

Nothing /'nɔ:θɪŋ/ wrong! The oil light stayed on, the steering didn't always go the way you wanted it to and the brakes didn't work! [47]

You are great you are Del. I mean, you've done some pretty doubtful things /fɪŋz/ in your time but I never thought /fɔ:ʔ/ you'd stoop to selling instant motorway madness! [47]

Del - are you alright son? I thought /fɔ:ʔ/ you was in bother! [45]

Thought /fɔ:ʔ/ you'd given me the slip did you Vimmel? [45]

I think /fɪŋk/ one of us already did Del! [45]

Yeah, yeah, thanks /fɛŋks/ Grandad. Do you know I think /fɪŋk/ I'm putting on a bit of weight. I think /fɪŋk/ I'll - I think /fɪŋk/ I'll go on a diet [49].

I think /fɪŋk/ that dream of yours contains a subliminal message [43].

Not too bad now Grandad, thank /fɛŋk/ you very much! [46]

- звук /ð/ змінюється на /v/, напр. “brother” /'brʌvə/, “them” /vɛm/,
Alright, alright! Well, you coming with me, then /ven/? [47]

*You bloody kids! **They** /vaɪ/ can't even enjoy **themselves** /vəm 'sɛlvz/ today can **they** /vaɪ/, eh! Alright, come on soppo, let's go and rip it up! [47]*

*No, no, no, no, no, no, there must be a mistake! It's got to be a mistake. I mean he told me he owned **this** /vɪs/ restaurant. He told me he owned 18 of **them** /vɛm/ in fact [45].*

*I know **that** /veɪ/ Del. What I'm on about is **the** /vi:/ - what's **that** /veɪ/ supposed to mean? [45]*

*Yeah cheers Del...you realise **this** /vɪs/ job's gonna mess up my love-life don't you! [43]*

*Slightly underdone? **The** /ve/ reckon the kiss of life would revive **that** /veɪ/ turkey! [46]*

*Now come on you two. **This** /vɪs/ is **the** /ve/ dinner table I mean worms and all **that** /veɪ/ Rodney's got a burning sensation in his stomach ain't you Rodney? [46]*

- ігнорування звуку /h/ на початку слова, напр. "he's got" / 'i:z gɒt/
*Yes we **have** /ev/! Yes we **have** /ev/, we can take Boycie's E-Type Jag! [47]*

*Watch **him** /ɪm/ Del, watch **his** /ɪz/ kari tari, mate [45].*

*I **have** /ev/ no quarrel with my friend. It's this pig's behind /bɪ 'ɔɪnd/ Malik that I wish to see! [45].*

*Oh, oh dear, come on me old mate, come on. No, you'll be alright. You'll be alright. **Here** /ɪə/, what **happened** /'ɛpənd/? [45]*

*Oh yeah, **he** /i:/ told me! 'Del Boy's been captured by the Indians' **he** /i:/ said. I didn't know whether to phone the police of the Texas Rangers! [45]*

*Alike, what's **he** /i:/ talking about we all look alike. What's the matter with **him** /ɪm/? [45]*

*There you are, see what I mean Mr Ram? He's /i:z/ got two 'O' Levels and **he** /i:/ thinks **he's** /i:z/ Bamber Cascoigne's vest! [45]*

*About that big and more business-like and **he had** /i: ed/ a beard - beard! **He had** /i: ed/ a beard about that big [45].*

*Buy it from me! **He** /i:/ must **have** /ev/ gone mad or **he's** /i:z/ been eating too many of **his** /ɪz/ own curries! Buy it from me indeed! I wouldn't sell it to **him** /ɪm/ if he offered me a million pounds! **How** /a:/ much did **he** /i:/ offer? Purely out of curiosity you understand [45].*

*Oh so when **he** /i:/ comes back you won't mind me telling **him** /ɪm/ the truth? [45]*

*Yeah and it's **hardly** /a:dli/ through lack of food is it. I mean, look, there are Third World nations who'd give up their mineral rights for what's on that plate. I wonder what **happened** /epənd/ to **his** /ɪz/ fried slice [49].*

*Perhaps **he** /i:/ didn't want it. **His** /ɪz/ stomach's been a bit dicky **hasn't** /ezn?/ it [49].*

*Cut it out, what **have** /ev/ you been doing sniffing that glue again **have** /ev/ you? [49]*

*No, nothing **happens** /epəns/ round **here** /ɪə/. It's as quiet as a grave. Well I'll see you in the morning then Rodders, take care now! [43]*

*No I **haven't** /evn?/ [48].*

***Here** /ɪə/, **how** /a:/ are we doing for time? [48]*

*Oh my God, you **haven't** /evn?/ got an aspirin you can give **him** /ɪm/ **have** /ev/ you Rodney? [48]*

*Oh yeah! Stuffed in **her handbag** /ɜ: endbeg/ in case she sees an accident on the way **home** /ɔ:m/ [46].*

- звук /l/ в кінці складу замінюється на /w/, напр. “kill” /kɪw/

*Ah, that's him - that's the boy! Yeah **well** /wɛw/, yeah, **well** /wɛw/ you know. **Well** /wɛw/ without beating about the bush, you know, I mean - **well** /wɛw/ - you know to cut a long story short, **well** /wɛw/ not to put too fine a point on it... [45]*

*We **fell** /fɛw/ upon stony ground did we? [45]*

***Well** /wɛw/ not really, no, because by some stroke of fortune **Del** /dɛw/ had the winning ticket! [45]*

*Hello Trigger...Yeah, hang on **I'll** /aɪw/ get him, Pauline, untie **Del** /dɛw/ **will** /wɪw/ you he's wanted! [49]*

*Yes, they **will** /wɪw/, you wait and see [43].*

*Look, a pigeon **will** /wɪw/ not nest in our air tube...Have faith in me please [48].*

***Well** /wɛw/ I was starving! [46]*

***We'll** /wi:w/ have to get a plug on this thing Rodney! [46]*

***Well** /wɛw/ do you think we could change the subject? [46]*

*What **shall** I **tell** /fɛw ə ʔɛw/ them? [46]*

- якщо слово закінчується на “-er”, то звук /r/ не вимовляється, напр. “vicar” /'vɪkə/, “compartment” /kəm'pɑ:ʔmənʔ/

*That's the beauty of it, Ram and Vimmel cannot meet because of the wonderful caste system. It's Christmas come early for us. And anyway if it wasn't for kind-hearted people like you and me willing to act as go-betweens, Vimmel would end up with nothing. And as it is two grand is **better** /'bɛʔə/ than a kick up the bot from Bobby Charlton innit, eh? [45]*

*Well what else can I do? I mean look he won't let that go till he gets the money and he won't have the money till he gets that. Oh Gordon Bennett - this is classic this is, isn't it, eh? It's the bacon and egg situation all **over** /'ɔ:və/ again [45]*

*I'm not saying it's not a good cause Rodney! All I'm saying is that at Christmas time people **prefer** /pri'fɜ:/ a traditional Christmas card, you know with a nice wintery scene - a snowman, a little robin redbreast - not a sprig of holly and a bunch of mistletoe wrapped round a rusty syringe! [46]*

*Them tactics have **never** /'nevə/ failed me in the past [46]*

- закінчення «-ing» вимовляється /ɪn/ напр. “tasting” /'tɛɪstɪn/

*Now don't try an' fob me off with your stupid French phrases. You're **trying** /'ʔrɔɪn/ to con him out of two thousand quid...We're **going** /'gɔ:ɪn/ to get lumbered, Del [45].*

*Maybe that's why he's been **looking** /'lɒkɪn/ a bit seedy lately! [49]*

*Cut it out, what have you been **doing sniffing** /'du:ɪn 'snɪfɪn/ that glue again have you? [49]*

*How's Trigger **keeping** /'ki:pɪn/? [49]*

*Your breakfast's **getting** /'gɛʔɪn/ cold Del Boy! [49]*

*Yeah, that's why I'm **giving** /'gɪvɪn/ you every second Sunday off, ain't I? [43]*

*Oh you know. Anyway we're in our penthouse full of rubber plants and pine tongue and groove - and we're **sipping** /'sɪpɪn/ red drinks. And above us on top of this skyscraper in 50ft neon letters are the initials of Trotters Independent Traders! Good innit, eh? [43]*

*Well don't you see what the dream's **trying** /'ʔrɔɪn/ to tell you? As you're **standing** /'stændɪn/ on that balcony with your red drink - just above your head, in 50ft-high neon **lettering** /'lɛʔərɪn/, is the word 'Tit' [43].*

*Well if I hear of **anything** /'ɛnɪfɪn/ I'll let you know [48].*

*I've said I'm sorry ain't I Grandad. There's some pages missing out of this brochure, and you can't expect me to know **everything** /'ɛvrɪfɪn/ can yer? Anyway, that's why we're **having** /'heɪvɪn/ this weekend's practice isn't it, so we can iron out all the little wrinkles [48].*

*No Grandad! They're not **training** /'traɪnɪŋ/ centres! Oh God, I give up! Can we change the subject again? [46]*

*You mean he's cooked it with **everything** /'ɛvrɪfɪn/ still in there? Oh no! [ep. 7]*

*There's **stuffing** /'sʔæfɪn/ in there as well?? [46]*

ДОДАТОК Г

Характерними особливостями вимови голосних звуків британського серіалу «Only Fools and horses» є:

- ВИМОВА ЗВУКУ /e/ ЗАМІСТЬ /æ/, НАПР. “bat” /beʔ/, “that” /veʔ/

*Not too **bad** /bed/ Eric. How's yourself? [48]*

*Well as it **happens** /'epənz/, Eric... [48]*

*No **thanks Grandad** /feŋks 'grended/, I'll have some wine [46]*

- ВИМОВА ЗВУКУ /æ/ ЗАМІСТЬ /ʌ/, НАПР. “come” /kæm/

*They've got to **come** /kæm/. My dream starts the way every success starts, with a big rip-off [43].*

*There was **nothing** /'næfɪŋ/ wrong with them cards! You didn't like them 'cause they came from a charity organization! [46]*

*Yeah, then give it a **couple** /'kæpl/ of minutes and **come** /kæm/ back and say to the doorman outside that there's a brand-new Rolls Royce Corniche obstructing your three-wheeled van [46].*

- дифтонг /aʊ/ реалізується як монофтонг /a:/, напр. “about” /ə 'ba:ʔ/
Now /na:./ don't worry about that. What d'you think I'm all dressed up for like this, eh? I'm taking Janice out /a:ʔ/ for a meal [43].

Yeah, don't worry about /ə 'ba:ʔ/ me Del, I'll be alright [43].

He's young, enthusiastic... Well, how /a:./ are you then Del Boy? [48]

How /a:./ could we send them one back? Who don't even know who they are let alone where they live! [46]

- дифтонг /aɪ/ змінюється на /ɔɪ/, напр. “price” /praɪs/
I /ɔɪ/ said, why /wɔɪ/ are you wearing plimsoles, don't you think they mar the overall symmetry of the uniform somewhat? [43]

A sort of subconscious truth. You see this skyscraper /'skɔɪ skraɪpə/ belonging to Trotters Independent Traders right /rɔɪʔ/! [43]

Yeah but Janice is hardly gonna be happy with that is she? I /ɔɪ/ mean while /wɔɪ/ I'm down here at nights /naɪʔs/ she could be going out with someone else [43].

Alright /ɔ:l rɔɪʔ/, alright /ɔ:l rɔɪʔ/ I'll have some wine /wɔɪn/ please Rodney [46].

Oh it's all in here Rodders! Sage and onion, molten plastic and things! It looks like /lɔɪk/ an Irish night /nɔɪʔ/ in a delicatessen! [46]

- дифтонг /eɪ/ змінюється на /aɪ/
I mean give chase /ʧaɪs/ you know... pursue and detain sort of! [43]

You're eating, ain't yer? No. I wanted to do this for years Rodney. I always /'ɔ:lwaɪz/ thought if we could make /maɪk/ a success of it, that eventually we would go legit. You know, we would register the name /naɪm/ Trotters Independent Traders as a proper McCoy company. I have this dream where you and I own this skyscraper office block on the South Bank. And we're standing on the balcony in a penthouse

suite with a couple of sorts, Gabrielle, Bianca, bra-less but with class – here did you know your Janice doesn't wear a bra [43].

*Oh bain marie, bain marie! I will **say** /sai/ this for them old Frogs, **they** **make** /vai mark/ a blinding drop of wine! That shiyster down at the off-licence only tried to palm me off with **table** /'ʔaɪbl/ wine! Must have thought I was a Philistine or something [46].*

***Take** /ʔaɪk/ it or leave it. **Anyway** /'ɛniwai/ she's not wearing her uniform, is she? [46]*

- дИФТОНГ /əʊ/ СТАЄ МОНОФТОНГОМ /ɔ:/

*We died 45 seconds **go** /gɔ:/ [48].*

*All we got to think about is a place nearer **home** /ɔ:m/ [48].*

*I see, so this is our **only** /'ɔ:nli/ source of oxygen is it, eh? What happens if a pigeon decides to nest in the other end, we're all dead I suppose, are we? [48]*

*You **don't** /dɔ:nʔ/ have to stay here Del! [48]*

*I **don't know** /dɔ:nʔ nɔ:!/ [46]*

*I **don't know** /dɔ:nʔ nɔ:/ why they want these drug-addiction centres. I mean ain't we got enough drug addicts without them recruiting them? [46]*

*I **know** /nɔ:/ I do, but I **don't** /dɔ:nʔ/ want them **knowing** /'nɔ:ɪn/ that, do I! [46]*